

JAARGANG 46 | 2018 | 3



KONINKLIJK

LGOG

LIMBURGS TIJDSCHRIFT VOOR
Genealogie





Inhoudsopgave

Van de redactie	66
De gemeenschappelijke afstamming van mgr. Frans Wiertz en mgr. Harrie Smeets uit de familie Delahaye door A.S.M. (Funs) Patelski, a.s.m.patelski@hetnet.nl	67
Nieuw ontdekte tak van de familie Delahaye, Lahaj in Midden- en Noord-Limburg door A.S.M. (Funs) Patelski, a.s.m.patelski@hetnet.nl	71
Een monsterproces en een moord te Margraten tijdens het Twaalfjarig Bestand (1609-1621). De familie Caenen. door J. (Christiaan) Caenen, janchristiaancaenen@gmail.com	76

Het LTVG verschijnt vier maal per jaar en is:

- Voor leden van zowel het Koninklijk LGOG als ook de Sectie Genealogie gratis. Het lidmaatschap van de Sectie Genealogie bedraagt voor leden van het Koninklijk LGOG € 25,00 per jaar. Leden van de Sectie Genealogie ontvangen drie maal per jaar een Nieuwsbrief.
- Een abonnement zonder lidmaatschap kost € 30,- per jaar.
- Losse nummers zijn verkrijgbaar voor € 7,50 per uitgave (excl. verzendkosten).



Voor lidmaatschappen, abonnementen en losse nummers: Bureau Koninklijk LGOG, Postbus 83, 6200 AB Maastricht, tel. 043 321 25 86.
Mailadres: info@lgog.nl. Website: www.lgog.nl.

Redactie: Ton van den Berg, Jan Hanssen, Bert van Laer (secretaris), Funs Patelski (hoofd- en eindredacteur) en Ruud Straatman.

Redactieadres: Uilenweg 1, 6006 SK Weert, tel. 0495 54 47 58
Mailadres: vanlaer@home.nl

Het werk van het Koninklijk Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap wordt in belangrijke mate ondersteund door

provincie limburg



Grafisch ontwerp huisstijl Koninklijk LGOG:
Crasborn Communicatie Vormgevers, Valkenburg aan de Geul
Opmaak/grafische verzorging: A.S.M. (Funs) Patelski, Klimmen
Druk: drukkerij econoom bv beek-1

ISSN 0169-5177

Illustraties dienen vrij van rechten te worden aangeleverd.
Overname van artikelen alleen na schriftelijke toestemming van de redactie.

Van de redactie

Er is een tijd van komen en een tijd van gaan. Na zeven jaar met veel plezier en passie als redacteur, hoofd- en eindredacteur voor dit tijdschrift te hebben gewerkt is het tijd om afscheid te nemen. Met ingang van het komende jaar zal ik terugtreden uit de dubbelfunctie van hoofd- en eindredacteur. Het was even zoeken, maar het verheugt mij dat mederedacteur Jan Hanssen, archivaris en een ervaren genealoog, bereid is het stokje over te nemen. Zelf blijf ik lid van de redactie en zal ik Jan de komende tijd zoveel mogelijk ondersteunen bij zijn nieuwe taak.

Verder verheugen wij ons met het bestuur van de Sectie Genealogie op de komst van Ruud Straatman als nieuw lid van onze redactie. Hij is zeer ervaren met het redigeren en uitgeven van genealogische werken en meteen enthousiast om met ons samen te werken aan de verbetering en continuering van ons tijdschrift. Ruud werkt sinds 1 september 2017 als hoofd dienstverlening & publiekszaken bij het Regionaal Historisch Centrum Limburg te Maastricht. Daarvoor was hij gedurende elf jaar werkzaam bij het CBG Centrum voor Familiegeschiedenis in verschillende functies. De eerste negen jaar als hoofd collecties en uitgeverij, waarbij hij onder andere verantwoordelijk is geweest voor het opzetten van de nieuwe formule van het kwartaalblad van het CBG onder de naam Gen. De laatste twee jaar bij het CBG was hij als hoofd digitale producten o.a. verantwoordelijk voor de doorstart van de portaalwebsite www.wiewaswie.nl.

Mede naar aanleiding van een nieuw ontdekte tak van de familie Delahaye wordt in dit nummer genealogisch aandacht besteed aan de nieuw benoemde bisschop van Roermond, mgr. Harrie Smeets. Hij blijkt een verre bloedverwant te zijn van zijn voorganger emeritus bisschop mgr. Frans Wiertz, dit via een gemeenschappelijke afstamming uit de familie Delahaye.

Het grootste deel van dit nummer is gewijd aan het genealogisch onderzoek van Chris Caenen naar zijn familie die haar oorsprong vindt in Valkenburg. De stamvader, Peter Kanen van Valkenburg, leefde begin de 15e eeuw en was waard van herberg De Kroon te Gulpen. De auteur verrichtte vele jaren onderzoek, vooral in oud-rechterlijke archieven uit de periode ca. 1400-ca.1600. Het is een mooi voorbeeld van, hoe met diepgaand speuren in oude bronnen, een genealogie tot ver in de 15e eeuw kan worden opgevoerd. Een uitgebreid bronnenoverzicht is terug te vinden in de vele verwijzingen opgenomen in het notenapparaat. Onderzoekers naar andere families die leefden in deze plaatsen kunnen er hun voordeel mee doen.

Wij wensen u wederom veel studie- en leesplezier.
Funs Patelski.

Foto's van mgr. Harrie Smeets en mgr. Frans Wiertz:
Persdienst Bisdom Roermond.



A.S.M. (FUNS) PATELSKI¹

De gemeenschappelijke afstamming van mgr. Frans Wiertz en

mgr. Harrie Smeets

uit de familie Delahaye



Tijdens het drukbaar maken van mijn artikel over een nieuw ontdekte tak van de familie Delahaye in Midden- en Noord-Limburg werd Limburg verrast met het bericht dat er een opvolger was gevonden voor mgr. Frans Wiertz, emeritus bisschop van Roermond. Afgelopen woensdag 10 oktober 2018 werd Harrie Smeets, pastoor-deken te Venray, door paus Franciscus benoemd tot de 24ste bisschop van Roermond.

Als gepassioneerd genealoog maakte mij dat meteen nieuwsgierig naar zijn voorouders. Van mgr. Frans Wiertz werd na zijn benoeming door Emile Ramakers uit Maastricht al heel gauw een kwartierstaat samengesteld en gepubliceerd in dit

tijdschrift.² Door onderzoek van Régis de la Haye bleek dat de monseigneur uit de familie Delahaye stamt.³ Zou dat ook het geval zijn met de nieuwe bisschop, mgr. Harrie Smeets?

Internet en enige deskundigheid maken het mogelijk om heel snel een uitgebreidere kwartierstaat samen te stellen. Zo ook in dit geval. Al gauw bleek dat mgr. Harrie Smeets van vaderszijde een achterneef is van beeldend kunstenaar en schilder Lou Thissen uit Nieuwenhagen gem. Landgraaf. Hun grootouders waren broer en zus. Naar de voorouders van Lou Thissen had ik reeds onderzoek verricht. Verder speurend en gebruik makend van mijn eigen databestanden vond ik een



afstammingslijn uit de familie Delahaye. Dankzij de uitgebreide publicaties over deze familie van Régis de la Haye en zijn inmiddels overleden neef Jo Hoen (1938-2017), beiden voormalige hoofdredacteuren van dit tijdschrift, waren gemeenschappelijke voorouders tussen de gaande en de nieuwe bisschop van Roermond snel gevonden.⁴

Mgr. Harrie Smeets zal op 8 december a.s. in de kathedrale kerk te Roermond gewijd worden. In een volgend nummer zullen wij uitvoeriger over zijn afkomst en familiegeschiedenis berichten.⁵

Onderstaand worden drie afstammingsreeksen uit de familie Delahaye weergegeven, te weten van de twee bisschoppen en van Christianus Lahaj, de nieuw ontdekte loot aan de stamboom in Midden- en Noord-Limburg. Iedere persoon krijgt een reeksnummer in Arabische cijfers, gevolgd een generatienummer in Romeinse cijfers. De eerste afstammingsreeks leidt naar mgr. Frans Wiertz, de andere reeksen sluiten daarop aan. Uiteraard kunnen zij, die ook uit de familie Delahaye stammen, hun reeks hierop aansluiten. De reeksen van de bisschoppen omvatten elk zeventien generaties waarvan de eerste drie gemeenschappelijk zijn.

1. Afstammingsreeks van mgr. Frans Wiertz

1-I. **Humblet (Hubert) de Wichampré** (Wichampreit, Witseronpreit, delle Haye), geb. ca. 1400, landbouwer op het goed La Haye te Julémont, overl. 1476.

1-II. **Meeskin (Miskin) delle Haye** (del Haye), geb. ca. 1430, landbouwer op het goed La Haye te Julémont, overl. 1483/4, tr. **Styne de Mouland**, overl. 1504.

1-III. **Winand (Wynant) delle Haye** (del Haye, del Haie, del Haix, delle Haie), geb. ca. 1465, landbouwer op het goed La Haye te Julémont, overl. vóór 8 maart 1542, tr. circa 1500 **Martinon N.N.**, geb. ca. 1480, overl. na 20 sept. 1559, dochter van Franck delle Haye en N.N.

Uit dit huwelijk:

- a. Hubert de La Haye, geb. ca. 1515, volgt 1-IV, vervolg afstammingsreeks mgr. Frans Wiertz.
- b. Winant Delle Haye, geb. ca. 1523, volgt 3-IV, zie afstammingsreeks mgr. Harrie Smeets.

1-IV. **Hubert (Hobier) de La Haye** (delle Haye, Delhaye, del Haye, del Haie), geb. ca. 1510/20, landbouwer op het goed La Haye te Julémont, schout van Julémont, schout van Wodémont, overl. Julémont 1585. tr. ca. 1548 **Maroye Moreau van Melen**, dochter van Henri Moreau en Maroie N.N.

1-V. **Winand (Wynant) de La Haye de Saint-André** (de Neiges, delle Haye, de la Haye, de la Haye dit des Dielles, des Dielles, de Saint-André dit delle Haye, de Saint-Andry, de Saint-Andrieu), geb. Julémont ca. 1550, landbouwer, pachter van de Hof van Saint-André, schepen van Mortier, overl. Saint-André 1600/5, tr. vóór 25 april 1575 **Margarite (de) Vervier**, dochter van Jean Vervier dict de Neiges en Mabelle Denis Groina.

1-VI. **Winand de La Haye** (Delhaye, del Hai, del Haye, del Hay, von der Hecken, van der Haegen, Dellehaye, delle Haye, dela Haije, de la Hay, de la Haye dit de Saint-Andrieu, de Lahaye, del Haij, de Haij), hij tekende met : *winand del hai*, geb. Saint-André ca. 1580, landbouwer, achtereenvolgens pachter van de hof Cortils te Saint-André, de hof Oensel te Beek, de hof Ingenop te Bunde, de kasteelhoeve van Cartils te Wijlre, de Borghof te Wijnandsrade, de hof Ter Linden te Hoensbroek en de hof Oberfrohnrath te Horbach, overl. Kerkrade 22 dec. 1665, begr. in de Sint-Lambertuskerk aldaar; tr. 1e ca. 1605 **Catherina de Bois** (Catelijne de Bossche), overl. Cartils par. Wijlre 24 jan. 1641 (grafkruis bij de kerk van Wijlre); tr. 2e 1642 **Catherine de Warrimont**, weduwe van Léonard Loison.

Uit het eerste huwelijk:

- a. Dionysius de La Hay, geb. ca. 1616, volgt 1-VII, vervolg afstammingsreeks mgr. Frans Wiertz.
- b. Léonard de La Haye, geb. ca. 1618, volgt 2-VII, zie afstammingsreeks Christianus de la Haij.

1-VII. **Dionysius de La Hay** (De la Haye), geb. [Mortier] ca. 1616, landbouwer, pachter van de kasteelhoeve Cartils, pachter van de hoeve Streifeld onder Merkstein, overl. hoeve Streifeld par. Merkstein 24 febr. 1691; tr. Wijlre 20 jan. 1641 **Beatrix Delvain** (Delle Venne, de Lixhe), geb. Lixhe, overl. hoeve Streifeld par. Merkstein 4 juli 1702, dochter van Ogier delle Venne; weduwe van Philippe Jodogne.

1-VIII. **Joannes de la Haye**, geb. Ulestraten ca. 1644, landbouwer, burgemeester van Kerkrade, lid van de Broederschap van de H. Sebastianus, overl. Kerkrade 1 maart 1696; tr. Kerkrade 12 febr. 1679 **Threin** (Catharina) **Vincken**, ged. Kerkrade 18 jan. 1653, dochter van Joannes Vincken (Vuncken, Funcken) en Sibilla Murreisz (Bremen); zij hertr. Nicolaus Lejeune, schepen van Kerkrade.

1-IX. **Wilhelmus Dionysius de la Haye** (Delahaye, Lahaye), ged. Kerkrade 22 maart 1686, overl. Kerkrade 23 juli 1730: tr. Bardenberg 10 sept. 1719 **Gertrudis Creuzen** (Creutzen, Custers), geb. vóór 1692, dochter van Wilhelm Creutzen en Agnes Quadflieg.

1-X. **Joanna Christina de Lahaye**, ged. Bardenberg 15 april 1724, overl. Kerkrade 12 juli 1774; tr. Kerkrade 12 jan. 1750 **Joannes Petrus Josephus Savelsberg**, ged. Kerkrade 12 jan. 1728, schepen van de heerlijkheid Kerkrade, overl. Kerkrade 22 aug. 1787, zoon van Joannes Savelsberg en Maria Fest; hij hertr. Maria Catharina Panhausen, weduwe van Franciscus Wilhelmus Poyck.

1-XI. **Joannes Wilhelmus Savelsberg**, geb. Spekholzerheide, ged. Kerkrade 22 juni 1758; tr. Kerkrade 23 nov. 1789 **Maria Gertrudis Poyck**, ged. Kerkrade 24 maart 1765, overl. ald. 16 juni 1815, dochter van Franciscus Wilhelmus Poyck en Maria Catharina Panhausen.

1-XII. **Maria Josepha Savelsberg**, ged. Kerkrade 8 sept. 1792, overl. ald. 6 juni 1860; tr. Kerkrade 19 jan. 1815 **Johannes Joseph Sproten**, geb. 's-Hertogenrade omstr. 1794, koolwerker, herbergier, overl. Kerkrade 26 maart 1860, zoon van Joannes Nicolaus Sproten en Anna Maria Paffen.



1-XIII. **Maria Agnes Sproten**, geb. Kerkrade 15 juni 1837, overl. aldaar 13 febr. 1908; tr. Kerkrade 22 sept. 1860 **Franciscus Johannes Theodorus (Frans) Rutten**, geb. Kerkrade 7 april 1833, mijnwerker, caféhouder, overl. aldaar 14 maart 1901, zoon van Willem Joseph Rutten en Maria Sybilla Voncken (Vonken).

1-XIV. **Maria Sybilla Rutten**, geb. Kerkrade 15 juli 1861, caféhoudster, overl. aldaar 9 okt. 1935; tr. Kerkrade 27 jan. 1885 **Jan Martin (Tien) Wiertz**, geb. Kaffenberg gem. Kerkrade 18 jan. 1859, overl. Kerkrade 12 juni 1940, zoon van Jean Guillaume (Jan Willem) Wiertz en Maria Elisabeth Hanssen.

1-XVI. **Peter Joseph Franciscus (Piet) Wiertz**, geb. Kerkrade 20 maart 1916, handelaar in oliën en vetten, overl. Kerkrade 18 dec. 1949; tr. Schaesberg 6 febr. 1942 **Maria Francisca Thecla (Thecla) Römken**, geb. Schaesberg 26 aug. 1920, winkelierster, overl. Kerkrade 30 nov. 2002, dochter van Pieter Joseph Hubertus (Peter) Römken en Anna Sophia Josephina (Sophia) Dämbkes.

1-XVII. Mgr. **Franciskus Josef Marie Wiertz**, geb. Kerkrade 2 dec. 1942, Officier in de Orde van Oranje-Nassau 2008, onderscheiden met de Provinciale Erepenning van Limburg 2017, r.-k. priester gewijd te Roermond 30 maart 1968, kapelaan van H.H. Petrus en Paulusparochie te Schaesberg 1968-1977, pastoor van de H.H. Monulfus en Gondulfusparochie te Maastricht 1977-1985, deken en pastoor van de H. Jan Evangelistparochie te Hoensbroek 1985-1991, deken en pastoor van de H. Pancratiusparochie te Heerlen 1991-1993, kanunnik van het Kathedraal Kapittel te Roermond 1991-1993, proost van het Kathedraal Kapittel te Roermond 1992-1993, op 10 juli 1993 door paus Johannes Paulus II benoemd tot bisschop van Roermond, gewijd in de kathedraal te Roermond 25 sept. 1993, op 2 december 2017 eervol ontslagen als bisschop van Roermond, waarna hij met emeritaat gaat en in Maastricht gaat wonen.⁶

2. Afstammingsreeks van Christianus Lahajj

2-VIII. (vervolg op 1-VII.) **Léonard (Lina, Lenaert) de La Haye**, geb. [Mortier] ca. 1617/1618, achtereenvolgens pachter van de hof Ten Dijken te Spaubeek en de hof Bulkum te Simpelveld, overleden vóór 26 mei 1683; tr. Wijnandsrade 2 juni 1647 **Anna van Beeck alias Meessen**, ged. Nuth 6 juni 1628, dochter van Henricus van Beek en Maria N.N.

2-IX. **Leonardus Lahaye**, ged. Simpelveld 5 sept. 1662, woonde in de parochie van de H. Laurentius te Voerendaal; tr. 1e Nuth 17 okt. 1688 **Catharina Bourmans (Boumans)**, ged. Voerendaal 15 aug. 1658, overl. Voerendaal vóór 16 jan. 1706, dochter van Con(radus) Boumans (Baumans, Bourmans) en Jen Mertens; ondertr. 2e burgerlijk voor de dominee van Heerlen (conform het Echtreglement) 16 jan. 1706, tr. 2e burgerlijk idem 31 jan. 1706; tr. kerkelijk Voerendaal 30 jan. 1706 **Maria Spickarts (Spickarts, Spijkers)**, ged. Voerendaal 23 april 1680, dochter van Antonius Spijkarts en Sophia Beijmen.

Uit het tweede huwelijk:

2-X. **Christianus de la Haij**, ged. Voerendaal 17 jan. 1718, vestigde zich te Baarlo. Zie het volgende artikel.

3. Afstammingsreeks van mgr. Harrie Smeets

3-IV. (vervolg op 1-III.) **Winant Delahaye (delle Haye)**, geb. ca. 1523, overl. na 1581; tr. ca. 1550 **Catherine Bertholet Olivier de Trembleur**, geb. ca. 1528, dochter van Bertholet Olivier de Trembleur en Maroye de Saint-Remy.

3-V. **Bertholet Delahaye (delle Haye, de la Haye) de Trembleur**, geb. ca. 1550, landbouwer, overl. vóór 15 juni 1595, tr. **Catherine de Loneux**.



Mgr. Frans Wiertz, emeritus bisschop van Roermond

1-XV. **Frans Theodor (Frans) Wiertz**, geb. Kerkrade 26 dec. 1885, hoofdopzichter bij Domaniale Mijn Mij, handelaar in oliën en vetten 1935, overl. Kerkrade 11 okt. 1944; tr. Kerkrade 7 mei 1912 **Johanna (Antgen) Nievelstein**, geb. Bardenberg 16 jan. 1887, overl. Kerkrade 13 mei 1944, dochter van Mathias Joseph (Matsjeu) Nievelstein en Agnes Wilbertz.



3-VI. **Pietre (Peter) Delahaye** (delle Haye, de la Haye), geb. ca. 1580, overl. Gulpen 2 sept. 1660, begr. Gulpen in de kerk, tr. ca. 1614 **Laurette de Wadeleux**, geb. ca. 1596, overl. Gulpen 7 mei 1677, dochter van Mathy Sandre de Wadeleux en Jehenne de Loneux.

3-VII. **Joanna Delahaye**, geb. ca. 1617, overl. Etenaken par. Wijlre 24 april 1704; tr. ca. 1645 **Jaspar (Caspar) Vilvoije**, geb. Clermont ca. 1619, overl. kasteelhoeve Cartils par. Wijlre 29 okt. 1683, zoon van Tossen (Toussaint) Vilvoije alias d'Ondort en Maria Cloes (Closse, Claes).

3-VIII. **Daniel Vilvoije**, geb. ca. 1648, landbouwer, schepen van de rijksheerlijkheid Wijlre 1694-1718, overl. Scheulder par. Wijlre 3 maart 1719; tr. ca. 1676 **Maria Barbara Houtermans**, geb. Scheulder, ged. Wijlre 31 okt. 1658, overl. Scheulder, begr. Wijlre in de kerk 3 dec. 1725, dochter van Nicolaus Houtermans en Anna Ulrichs.

3-IX. **Joanna Vilvoije**, geb. ca. 1688, overl. Scheulder, begr. Wijlre 13 juni 1730, tr. vóór 24 okt. 1711 **Peter Mulleners**, overl. vóór 3 maart 1742, zoon van Frans Mulleners.

3-X. **Elisabeth Mulleners**, geb. ca. 1725, overl. Scheulder, begr. Wijlre 24 okt. 1747; tr. na 3 maart 1742 **Joannes Peter Leesens (Leesaat, Lesau)**, overl. Bemelen 16 april 1773.

3-XI. **Joanna Leesens (Leesaat)**, geb. Wijlre ca. 1744, overl. Bemelen 17 aug. 1812; tr. Heer 23 okt. 1774 **Godefridus Schevers (Schijvers)**, ged. Heer 1 mei 1754, overl. aldaar 28 dec. 1834, zoon van Godefridus Schevers (Schijvers) en Joanna Rompelberg.

3-XII. **Joanna Elisabeth Schijvers**, geb. Heer 11 aug. 1777, overl. Amby 1 mei 1859; tr. Heer en Keer 25 mei 1809 **Lambertus Elissen**, ged. Heer 9 febr. 1778, wagenmaker, overl. Heer 11 jan. 1848, zoon van Gerardus Elissen, wagenmaker, en Gertrudis Heuts.

3-XIII. **Jan Gerard Elissen**, geb. Heer gem. Heer en Keer 22 okt. 1814, landbouwer, pachter, overl. Sittard 9 mei 1896; tr. Heer en Keer 30 sept. 1841 **Anna Catharina Jacobs**, geb. Heer en Keer 6 juli 1815, overl. Born (Hogenberg) 3 aug. 1867, dochter van Christiaan Jacobs, landbouwer, en Anna Elisabeth Pluijmaekers.

3-XIV. **Maria Elisabeth Elissen**, geb. Borgharen 7 jan. 1845, overl. Sittard 7 sept. 1920; tr. Born 4 sept. 1867 **Jan Hubert Krux**, geb. Sittard 7 juli 1842, landbouwer, overl. Sittard 1 maart 1915, zoon van Marcellus Krux en Maria Catharina Elisabeth Vossen.

3-XV. **Hubert Hendrik Joseph Marie Krux**, geb. Graetheide gem. Sittard 8 okt. 1882, landbouwer, overl. Sittard 22 juli 1954; tr. Sittard 11 juni 1920 **Wilhelmina Frenken**, geb. Geleen 21 april 1893, overl. Sittard 19 juli 1953, dochter van Reinier Joseph Frenken en Maria Catharina Fehlen.

3-XVI. **Leonie Josephine Clementine Krux**, geb. Graetheide gem. Sittard 13 maart 1928, overl. Born 27 febr. 2009; tr. Sittard 11 mei 1956, tr. kerkelijk Nijmegen, Heilige Land Stichting 15 mei

1956 **Hendrikus Hubertus Aloysius Smeets**, geb. Grevenbicht 24 mei 1928, overl. Born 29 aug. 2006, zoon van Hendrikus Hubertus Smeets en Maria Hubertina Ruber.

3-XVII. Mgr. **Hendrikus Marie Gerardus Smeets**, geb. Heerlen (Vroedvrouwenschool) 22 okt. 1960, r-k. priester gewijd te Roermond 13 juni 1992, kapelaan te Boshoven gem. Weert 1992-1994, kapelaan te Thorn en Wessems 1994-1997, pastoor te Maastricht van drie parochies te weten Christus Hemelvaart, De Vier Evangelisten en van O.L. Vrouw van Goede Raad 1997-2003, deken en pastoor te Venray 2003-2018, kanunnik van het Kathedraal Kapittel te Roermond 2015-2018, bisschop van Roermond benoemd 10 oktober 2018 en gewijd in de kathedraal te Roermond 8 december daaraan volgend.⁷

Noten

- 1 Met dank aan RÉGIS DE LA HAYE uit Maastricht voor zijn volle medewerking en MATH WINTHAGEN uit Klimmen voor wezenlijke informatie. Zonder hen was dit artikel niet geschreven.
- 2 E. RAMAKERS, Voorlopige kwartierstaat mgr. F.J.M. Wiertz, bisschop van Roermond, in: *Limburgs Tijdschrift voor Genealogie* 21 (1993), 110-115.
- 3 RÉGIS DE LA HAYE, Mgr. Wiertz, bisschop van Roermond, in: *Journal de La Haye*, 9 (1994), 531-533.
- 4 RÉGIS DE LA HAYE, JO HOEN, *Herten in het Woud. Genealogie van de Familie de La Haye*, Geleen/Sittard 1995-2015, tien delen in vijftien bandjes.
- 5 Door de snelheid van werken en het gegeven dat voor het onderzoek slechts enkele dagen beschikbaar waren heb ik niet alle originele akten kunnen raadplegen. Voor de 19e en 20e eeuw is gebruik gemaakt van de website www.wiewaswie.nl. Onjuistheden in de details zijn daardoor vrijwel onvermijdelijk.
- 6 JAN G.C. SIMONIS met medewerking van A.P.J. JACOBS en A.M.P.P. JANSSEN, *Zielzorgers in het bisdom Roermond 1840-2000*, Sittard 2001, 396. www.bisdome-roermond.org Curriculum Vitae bisschop Frans Wiertz.
- 7 SIMONIS, *Zielzorgers*, 396.

Met dank aan Ton van den Berg, Jan Hanssen, Régis de la Haye, Ruud Straatman en Thieu Wieërs voor hun bijdrage aan nevenstaand artikel.



Nieuw ontdekte tak van de familie **Delahaye, Lahaij** in Midden- en Noord-Limburg

Wij zijn allen familie van elkaar. Inmiddels is deze wijsheid onder ervaren genealogen vrijwel gemeengoed geworden. In mijn boek *Limburgse Verwantschappen* is er uitvoerig bij stilgestaan. Daarin stelde ik dat bewijsbare bloedverwantschappen tussen willekeurige autochtone Zuid-, Midden- en Noord-Limburgers relatief weinig voorkomen.¹ Langzaam verandert dit beeld, mede door de steeds verder voortschrijdende vermenging van bevolkingsgroepen onder meer door de trek naar de steden, immigratie en emigratie. Ook worden kwartierstaten steeds verder uitgediept en opgevoerd. Door de vele genealogieën en kwartierstaten die op internet worden gepubliceerd weten wij dat er ook in het verre verleden heel wat mensen hun heil ver buiten hun geboorteplaats zochten en vonden.

Dat het met die zeldzaamheid wel meevalt blijkt uit de publicaties van vooral Régis de la Haye in dit tijdschrift over Waalse families die zich in de loop der tijd vestigden en voor nazaten zorgden in Limburg.² Het is een kwestie van tijd totdat bij iedere autochtone Limburger Waalse voorouders aantoonbaar zijn. Een onlangs ontdekte nieuwe tak van de van oorsprong Waalse familie Delahaye ondersteunt deze bewering. Omgekeerd zullen in het buitenland en de rest van Nederland steeds meer families ontdekt worden die hun oorsprong in Limburg vinden.³

Christianus Lahaij

In mijn verzameling voorouders van bekende en onbekende personen met Limburgse roots komt een zekere Christianus Lahaij voor.⁴ Hij was in 1756 gehuwd met Maria Catharina Herwegh (Herwegen) uit Baarlo. Zijn huwelijksinschrijving vermeldt dat hij soldaat was in Hollandse dienst. Het koppel vestigde zich in Baarlo waar zij tien kinderen lieten dopen. Het echtpaar blijkt in menige kwartierstaat van autochtone Midden- en Noord-Limburgers voor te komen. Zijn herkomst was tot nu toe onbekend.

In het monumentale genealogisch werk van de genealogen Régis de la Haye en Jo Hoen (1938-2017)⁵ over hun Waalse familie Delahaye en andere families Lahaije, ontbreekt het echtpaar.⁶ Dit intrigeerde mij. Temeer daar bij een nadere beschouwing bleek dat bij de peetouders van de kinderen Lahaij-Herwegh enkele leden van de familie Lahaij optraden die mogelijk te identificeren zijn. Zij waren niet persoonlijk bij de doop aanwezig maar lieten zich vervangen. Dit kon betekenen dat zij elders woonden en niet tijdig bij de doop van hun petekind aanwezig konden zijn.

Hoe gaat men te werk?

Eerst wordt de huwelijksinschrijving opgezocht en vervolgens het gezin samengesteld. Tien kinderen werden in de periode 1756 en 1773 gedoopt in de kerk te Baarlo. De doopinschrijvingen worden nauwkeurig uit het originele register overgenomen met de doopheffers en eventuele vermelde bijzonderheden. De originelen zijn raadpleegbaar in het Regionaal Historisch Centrum te Maastricht (RHCL) en digitaal te vinden op de website www.familysearch.org van de mormonen. Helaas is de portaalwebsite www.zoekakten.nl (momenteel) buiten werking gesteld. Maar ook zonder deze zeer verdienstelijke rechtstreekse toegang zijn de kerkregisters van Baarlo snel gevonden. Mathieu Kunnen, hoofdredacteur van de *Rode Leeuw*, beschreef onlangs op welke wijze dat het eenvoudigste kan.⁷ Dit leverde het volgende resultaat op:

1. Maria Catarina la Haij, ged. Baarlo 27 sept. 1756 {peetouders: Christianus Herwegh, Maria Theresia Sonnevijl namens **Anna Sophia la Haij**} [FS 288].⁸
2. Maria Catarina la Haij, ged. Baarlo 28 okt. 1757 {peetouders: Mathias Janssen namens **Leonardus la Haije**, Joanna Saenen} [FS 289].
3. Petronilla Lahaij, ged. Baarlo 18 sept. 1759 {peetouders: Jacobus Holtackers, Joanna Daumen} [FS 290].
4. **Leonardus Lahaij**, ged. Baarlo 16 sept. 1761 {peetouders: Mathias Janssen, Elisabeth Tuijnemans} [FS 292].
5. Antonia Lahaij, ged. Baarlo 7 nov. 1763 {peetouders: Antonius Herdingh, Petronilla Daumen} [FS 293].
6. Maria Agnes Lahaij, ged. Baarlo 9 jan. 1766 {peetouders: Martinus Beurskens, Joanna Saenen namens Maria Doumen} [FS 295].
7. Christina Lahaij, ged. Baarlo 25 dec. 1767 {peetouders: Philippus Bouten, Hendrina Jansen} [FS 296].
8. Anna Maria Lahaij, ged. Baarlo 13 mei 1769 {peetouders: Petrus op Heijs, Elisabeth Smolders} [FS 298].
9. Joannes Christianus Lahaij, ged. Baarlo 15 april 1771 {peetouders: Joannes Janknecht, Hendrina Jansen} [FS 299].
10. Christina Lahaij, ged. Baarlo 4 maart 1773 {peetouders: Gerardus Daumen, Gertrudis Beenders} [FS 300].

Men kan nu proberen de peetouders, die van belang zijn voor de afstamming, te identificeren en te plaatsen binnen het genealogisch geheel. Alles moet verklaarbaar zijn en kloppen. Twee peetouders behoorden tot familie La Haij, te weten: Anna Sophia meter bij de oudste dochter, en Leonardus la Haije, peter bij het tweede kind. De oudste zoon in het gezin



heette Leonardus. Er moest gezocht worden naar een gezin in de genealogie Delahaye waarin kinderen met de voornamen Christianus, Anna Sophia en Leonardus. Al gauw bleek dat de voornamen Christianus en Leonardus ook binnen takken van de gepubliceerde familie Delahaye voorkwamen. De voor-naam Sophia was zeldzamer. Een combinatie van deze drie voornamen was slechts in een gezin terug te vinden, dat van Leonardus Delahaye (*1662) die voor de tweede keer was gehuwd met Maria Spicarts (*1680).⁹ Uit dit huwelijk werden te Voerendaal vijf kinderen gedoopt onder wie Sophia (*1709 +1783) die was gehuwd met Joannes Hamers en Leonardus (*1712, +1797) die was gehuwd met Maria Gertrudis Jabichs. De jongste zoon werd op 17 januari 1718 te Voerendaal gedoopt als Christianus de Lahaije. Over hem was verder niets bekend. Sophia La Hey was vernoemd naar haar moederlijke grootmoeder Sophia Beijmen, die de voornaam Sophia binnen deze tak van de familie Delahaye bracht.

Vernoemingen

Hoe zit het met de vernoemingstradities in het gezin Lahaij-Herwegh? In het algemeen (er zijn uitzonderingen) werden de oudste kinderen in Zuid-Limburg naar hun grootouders

vernoemd.¹⁰ Wanneer de grootouders nog leefden traden zij ook graag op als peter en meter. Na de grootouders waren de ooms en tantes, al dan niet aangehuwd, aan de beurt. De vernoemingstradities in Noord-Limburg zijn enigszins verschillend van die in Zuid-Limburg.¹¹ En wij hebben hier met een gemengd gezin van doen.

De vernoemingen binnen het gezin Lahaij-Herwegh wijzen eveneens naar Christianus de Lahaije uit Voerendaal als zijnde degene die zich (na zijn militaire loopbaan) vestigde te Baarlo. De oudste dochter heette Maria Catarina vernoemd naar de vaderlijke grootmoeder Maria Spicarts en moederlijke grootmoeder Catharina op Heijs. De peetouders waren Christianus Herwegh, moederlijke grootvader van het kind, en Anna Sophia la Haij, de oudste tante van de dopeling. De oudste zoon heette Leonardus, vernoemd naar de vaderlijke grootvader van het kind. De tweede zoon heette Joannes Christianus, vernoemd naar Christianus Herwegh, de moederlijke grootvader van de dopeling. De Leonardus la Haije, die op 28 oktober 1757 te Baarlo peetoom was van het tweede kind, is te identificeren als een oudere broer van Christianus. Kortom, de tot nu bekende gegevens wijzen alle in de richting van voornoemde afstamming. Er zijn geen contraire afwijkingen van de gebruikelijke vernoemingsregels.

Uiteraard heb ik meteen Régis de la Haye geconsulteerd en gevraagd of hij tot eenzelfde conclusie kon komen en om er nog eens kritisch naar te kijken. Hij is heel positief. Ook hij kan het eens zijn met deze nieuw ontdekte verwantschap en aanvulling op de stamboom Delahaye. Hiermede zullen tal van autochtone Midden- en Noord-Limburgers zich kunnen tooien met Zuid-Limburgse en Waalse voorouders met lijnen in hun kwartierstaat die terug te voeren zijn tot ver in de vijftiende eeuw. Maar dat is inmiddels al niet meer zo bijzonder, zoals de publicaties van Régis de la Haye laten zien.

Fragmentgenealogie Delahaye alias Lahaij

Hier volgt een kort fragment van de familie, te beginnen met het gezin van Leonardus Delahaye (*1682) en Maria Spicarts (*1680). De nummering van de generaties en gezinnen is overgenomen uit de door Régis de la Haye en Jo Hoen gepubliceerde genealogie Delahaye. Hierin zijn ook de oudere generaties gedocumenteerd terug te vinden. De bewaard gebleven overlijdensregisters van Voerendaal beginnen eerst met het jaar 1759.

VII B (zoon van VII E).

Leonardus Delahaye, ged. Simpelveld 5 sept. 1662, woonde in de parochie van de H. Laurentius te Voerendaal; tr. 1e Nuth 17 okt. 1688 **Catharina Bourmans (Boumans)**, ged. Voerendaal 15 aug. 1658, overl. Voerendaal vóór 16 jan. 1706, dochter van Con(radus) Boumans (Baumans, Bourmans) en Jen Mertens; ondertr. 2e burgerlijk voor de dominee van Heerlen (conform het Ehtreglement) 16 jan. 1706, tr. 2e burgerlijk idem 31 jan. 1706; tr. kerkelijk Voerendaal 30 jan. 1706 **Maria Spicarts (Spickarts, Spijkers)**, ged. Voerendaal 23 april 1680, dochter van Antonius Spijkarts en Sophia Beijmen. Uit het eerste huwelijk werden vijf kinderen geboren en gedoopt te Voerendaal.



Régis de la Haye, met vrouw Ghislaine en dochter Marieke, trots poserend bij het naambord van het gehucht La Haye bij het dorp Julémont. La Haye is het stamdporp van de familie. Foto van begin 1981.



Uit het tweede huwelijk:

6. Joannes Lahey, ged. Voerendaal 12 okt. 1706 {peetouders: Theodorus Habets namens Antonius Spickarts en Ida Boumans}. Over hem is verder niets bekend.
7. Sophia La Hey, ged. Voerendaal 11 mei 1709 {peetouders: Theodorus Habets namens Leonardus La Hey en Joanna Aelffers namens Caspara Pils [= Pijls]}, was op 27 sept. 1756 afwezige meter bij de doop van Maria Catharina la Haij in de kerk van Baarlo, overl. Voerendaal 30 mei 1783; ondertr. burgerlijk voor de dominee van Heerlen (conform het Echtsreglement) 4 april 1732, tr. kerkelijk Voerendaal 20 april 1732 **Joannes Hamers (Haemers)**, ged. Nuth 25 maart 1707, overl. Voerendaal 22 april 1780, zoon van Wilhelmus Hamers en Joanna Tribels.
8. Leonardus LaHeij, ged. Voerendaal 26 mei 1712 {peetouders: Thomas Boumans, Ida Boumans namens Barbara Vliegen}, was op 28 okt. 1757 afwezige peter bij de doop van Maria Catarina la Haij in de kerk van Baarlo.
9. Maria de la Haij, ged. Voerendaal 8 sept. 1715 {peetouders: Joannes Brouns, Anna Offermans namens Maria Biessen}.
10. **Christianus de la Haij**, ged. Voerendaal 17 jan. 1718 {peetouders: Theodorus Habets namens Christianus de la Haij, Ann Spijkers}, volgt VIII, de nieuwe tak te Midden- en Noord-Limburg.

VIII (zoon van VII B).

Christianus de Lahaj (Lahaj, Laheij), ged. Voerendaal 17 jan. 1718, bij zijn huwelijk vermeld als soldaat in Hollandse dienst, overl. Baarlo 9 jan. 1795; tr. Baarlo 29 mei 1756 {get.: Petrus Bongaerts, Adriana Janssen} **Maria Catharina Herwegh (Herwegen)**, ged. Baarlo 23 okt. 1730, overl. Baarlo 13 maart 1773, dochter van Christianus Herwegh en Catharina op Heijs.

Uit dit huwelijk:

1. Maria Catarina la Haij, ged. Baarlo 27 sept. 1756 {peetouders: Christianus Herwegh, Theresia Sonnevijl namens **Anna Sophia la Haij**}, overl. vóór 28 okt. 1757.
2. Maria Catarina la Haij (la Heij), ged. Baarlo 28 okt. 1757 {peetouders: Mathias Janssen namens **Leonardus la Haije**, Joanna Saenen}, overl. Baarlo gem. Maasbree 23 maart 1817; tr. Baarlo 14 nov. 1782 {get.: Mathias Hendricks, Maria Agnes Laheij} **Godefridus Henderickx (Hendricks, Henderiks, Hendrix)**, ged. Baarlo 6 febr. 1745, overl. Baarlo gem. Maasbree 27 dec. 1816, zoon van Gerardus Hendrix en Maria Janssen.

Uit dit huwelijk:

- a. Maria Hendricks, ged. Baarlo 20 maart 1783 {peetouders: Christianus Laheij, Maria Janssen}.
- b. Joannes Hendricks, ged. Baarlo 24 nov. 1784 {peetouders: Gerardus Hendricks, Agnes Laheij}, overl. aldaar 20 sept. 1794.
- c. Maria Gertrudis Hendrickx, ged. Baarlo 2 jan. 1787 {peetouders: Mathias Janssen namens Mathias Hendrikx, Gertrudis Benders}.
- d. Hendrina Hendricks, ged. Baarlo 21 dec. 1789 {peetouders: Matthias Janssen namens Leonardus Lahaj, Maria Hendricks}, overl. Baarlo gem. Maasbree 25 april 1846.
- e. Jacobus Hendricks, ged. Baarlo 20 april 1792 {peetouders:

Thomas Guerts, Joanna Hendricks}, overl. Baarlo gem. Maasbree 8 jan. 1812.

- f. Wilhelmus Hendricks, ged. Baarlo 22 nov. 1794 {peetouders: Mathias Janssen namens Wilhelmus Hendricks, Maria Helena Engels}, overl. Baarlo gem. Maasbree 14 febr. 1843.
3. Petronilla Lahaj, ged. Baarlo 18 sept. 1759 {peetouders: Jacobus Holtackers, Joanna Daumen}.
4. **Leonardus Lahaj (La Haie)**, ged. Baarlo 16 sept. 1761 {peetouders: Mathias Janssen, Elisabeth Tuijnemans}, volgt IX.
5. Antonia (Antonetta) Lahaj (La Heij), ged. Baarlo 7 nov. 1763 {peetouders: Antonius Herdingh, Petronilla Daumen}, overl. Baarlo 5 juni 1780 *caelebs*.
6. Maria Agnes Lahaj, ged. Baarlo 9 jan. 1766 {peetouders: Martinus Beurskens, Joanna Saenen namens Maria Doumen}, dagloonster 1800, akkervrouw 1823, overl. Maasbree 21 febr. 1830; tr. Maasbree 11 jan. 1790 {get.: Arnoldus Geurts, Jacobus Daniels} **Thomas Geurts**, ged. Maasbree 22 nov. 1750, dagloner 1800, akkerman 1823, overl. Maasbree 21 maart 1830; zoon van Gerardus Heldens alias Geurts en Barbara Janssen alias Aerts.

Uit dit huwelijk:

- a. Barbara Geurts, ged. Maasbree 5 febr. 1790 {peetouders: Gerardus Geurts, Catharina La Haie}, overl. Maasbree 6 mei 1830; tr. **Gerard Jacobs**, geb. Maasbree ca. 1787, overl. Maasbree 10 aug. 1847, zoon van Antoon Jacobs en Maria Naus.
- b. Wilhelmus Geurts, ged. Maasbree 20 juni 1793 {peetouders: Christianus la Haye, Wilhelmina Geurts}.
- c. Joannes Geurts, ged. Maasbree 20 juni 1793, tr. 1e Arcen 7 mei 1817 **Maria Janssen**, dochter van Henricus Janssen en Maria Heldens; tr. 2e Arcen 15 april 1834 **Maria Gijpmans**, dochter van Joannes Gijpmans en Gertruid Lamers.
- d. Mathias Geurts, ged. Maasbree 14 juli 1797 {peetouders: Godefridus Hendrix, Petronilla Hendrix}, overl. Maasbree 2 juni 1836; tr. 1e Maasbree 2 april 1823 **Petronella Verheijen**, geb. Blerick ca. 1803, dochter van Gerardus Verheijen, akkerman 1823, en Sebilla Huijs, akkervrouw 1823; tr. 2e Maasbree 27 juni 1832 **Joanna Hermans**, dochter van Andreas Hermans en Joanna Jeuken.
- e. Maria Geurts, ged. Maasbree 14 juli 1797 {peetouders: Leonardus La Haije, Joanna Janssen}, overl. Maasbree 21 jan. 1830.
- f. Christianus Geurts, ged. Maasbree 7 dec. 1800 {peetouders: Thomas Thijssen, Margaretha Geurts}.
- g. Gertrudis Geurts, ged. Maasbree 27 mei 1806 {peetouders: Thomas Thijssen, Maria Hendrix}, overl. Venlo 12 dec. 1849; tr. Venlo 25 juni 1831 **Lodewijk Jozef Titselaer**, zoon van Margaretha Titselaer.
7. Christina Lahaj, ged. Baarlo 25 dec. 1767 {peetouders: Philipus Bouten, Hendrina Janssen}, overl. jong vóór 4 febr. 1773.
8. Anna Maria Lahaj, ged. Baarlo 13 mei 1769 {peetouders: Petrus op Heijs, Elisabeth Smolders}.
9. Joannes Christianus Lahaj, ged. Baarlo 15 april 1771 {peetouders: Joannes Janknecht, Hendrina Janssen}.
10. Christina Lahaj, ged. Baarlo 4 maart 1773 {peetouders: Gerardus Daumen, Gertrudis Beenders}.



IX. **Leonardus Lahaj (La Haie)**, ged. Baarlo 16 sept. 1761, landarbeider, leurder 1799, overl. Thorn 27 prairial VII (15 juni 1799); tr. Thorn 27 febr. 1791 {get.: Mathias Rösen, Catharina Willigers} **Maria Catharina van den Broek**, ged. Thorn 10 nov. 1758, overl. Thorn (in de Steeg in het huis van Petronella Spee) 13 febr. 1836, dochter van Jacobus van den Broeck, soldaat in Hollandse dienst, en Aldegondis Reusen.

Het overlijden van Leonardus werd aangegeven door zijn 38-jarige schoonbroer Wynand Soetermans, dagloner, en zijn 62-jarige neef Leonard van Humpe, schrijnwerker. Leonardus was 's-morgens om zeven uur dood aangetroffen in de schuur van boerderij De Grote Hegge te Thorn. J. Piels, agent municipal van Thorn, constateerde een gewelddadige dood. Leonardus was met een geweer doodgeschoten.

Uit dit huwelijk:

1. Maria Aldegundis Lahaie, ged. Thorn 7 okt. 1791 {peetouders: Antonius Reusen, Maria Daelemans}, dienstmeid 1864, overl. Kessenich 28 juli 1864; tr. Kessenich 29 april 1844 **Lambert van de Vin**, geb. Kessenich 26 maart 1801, dienstknecht, milicien van de 13e afd. van de infanterie 1828, arbeider 1830, landbouwer 1832, dagloner 1844, overl. aldaar 23 febr. 1885, zoon van Joannes van de Ven en Joanna van de Winckel; weduwnaar van Maria Josepha Vincken.
2. Anna Elisabetha Lahaie, ged. Thorn 18 okt. 1792 {peetouders: Winandus Soetermans, Anna Maria van Heel}, overl. aldaar 9 prairial IX (29 mei 1801) als Marie Elizabeth.
3. Mathias Lahaie, ged. Thorn 15 april 1795 {peetouders: Mathias Reusen, Christina Keunen}, overl. aldaar 5 mei 1821.
4. Joannes Jacobus Lahaie, geb. Thorn 9 fructidor V (26 aug.

1797), ged. Thorn 27 aug. 1797 {peetouders: Joannes van den Broeck, Catharina Heesemans uit Valkenswaard}, volgt X.

5. Catharine Lahay, geb. Thorn 11 nov. 1798.
6. Anna Gertrudis Lahaie, ged. Thorn 4 nov. 1799 {peetouders: Joannes Christianus Coomans namens Leopoldus van Humpen uit Roermond, Anna Margareta Fransen namens Agnes Lahaije uit Balder [= Baarlo]}, dienstmeid te Stevensweert 1838, overl. Thorn 14 dec. 1882; tr. Stevensweert 25 juli 1838 **Jacques Graus**, geb. Sint Joost gem. Echt 26 aug. 1808, akkerknecht te Stevensweert 1838, overl. Thorn 8 juni 1881, zoon van Joannes Graus en Maria Elisabeth Ramakers. Uit haar:
 - a. Maria Lahaije, geb. Thorn (in het Bagijnhuis aan de beek) 12 okt. 1823.

- X. **Joannes (Jan) Jacobus Lahaie (Laheij)**, geb. Thorn 9 fructidor V (26 aug. 1797), ongeletterde dienstknecht 1828, dagloner 1841, arbeider 1857, overl. Thorn 28 nov. 1858; tr. 1e Thorn 25 april 1828 **Petronella Mevissen**, geb. en ged. Thorn 12 april 1797, ongeletterde dienstmeid 1828, dagloonster 1830, overl. Thorn (in de Nagtegaal) 22 aug. 1830, dochter van Franciscus Mevissen en Anna Maria Veugelers; tr. 2e Thorn 30 april 1841 **Margarita Soendjens (Soentjens)**, geb. en ged. Beegden 30 juli 1804, ongeletterde dienstmeid 1841, overl. Thorn 13 aug. 1861, dochter van Franciscus Soenkens (Soentjens), dagloner en veldwachter 1811-1816 te Beegden, en Martina Linssen.

Uit het eerste huwelijk:

1. Maria Catharina Laheij (Lahaie), geb. Thorn 28 febr. 1829,



De Grote Hegge te Thorn. Het herenhuis met links stallen en schuren die bij het complex horen. In een van deze schuren werd Leonardus Lahaj op 15 juni 1799 's morgens om zeven uur dood gevonden. De 38-jarige man was met een geweer doodgeschoten. Op de achtergrond is de Stiftskerk of Sint Michaelkerk van Thorn zichtbaar. De foto werd in april 2005 gemaakt door fotograaf L.M. Tanjel voor het boek *Kastelen in Limburg (1000-1800), Burchten en Landhuizen*. Bron: Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, objectnummer 358.837.



dienstbode 1857, wasvrouw, overl. Thorn 18 april 1887; tr. Thorn 2 mei 1857 **André (Andreas) Adams**, geb. Baexem 26 juni 1811, landbouwer 1857, overl. Thorn 19 april 1871, zoon van Christianus Adams en Anna Elisabeth Knippenbergh; wedr. van Anne Marie Dimphne Parren.

Uit dit huwelijk:

- a. Levenloos geboren dochter Thorn 20 maart 1858.
- b. Christiaan Hubertus Adams, geb. Thorn 1 dec. 1859.
- c. Andreas Hubertus Adams, geb. Thorn 31 aug. 1861, overl. aldaar 26 maart 1874.
- d. Petronella Hubertina Adams, geb. Thorn 24 febr. 1864, overl. Gebroek gem. Melick en Herkenbosch 3 dec. 1935; tr. Beesel 10 juni 1887 **Godefridus Hubertus Trines**, geb. Rijkel gem. Beesel 22 april 1860, overl. Gebroek gem. Melick en Herkenbosch 25 aug. 1927, zoon van Hendrik Trines en Maria Josepha Kessels.
- e. Cornelia Dijnphna Hubertina Adams, geb. Thorn 10 okt. 1865, overl. Roermond 24 febr. 1945.
- f. Frans Joseph Adams, geb. Thorn 7 april 1868, overl. Herten 25 jan. 1953; tr. Herten 7 jan. 1899 **Agnes Steffani**, geb. Merum gem. Herten 24 mei 1877, overl. Herten 31 jan. 1960, dochter van Mathijs Steffanie en Joanna Hubertina Verheesen.

Uit het tweede huwelijk:

2. Pieter Hubert Lahaije, geb. Thorn 28 jan. 1842, volgt XI.

XI. **Pieter Hubert Lahaije**, geb. Thorn 28 jan. 1842, geletterde arbeider 1868, werkman 1869, steenbakker 1895, overl. Thorn 22 maart 1898; tr. Thorn 28 april 1868 **Anna Barbara Adams**, geb. Thorn 26 april 1843, ongeletterd 1868, werkvrouw, overl. Thorn 17 jan. 1919, dochter van Christiaan Adams en Jakomina Janssen.

Uit dit huwelijk:

1. Christiaan Joannes Lahaije, geb. Thorn 27 juli 1869, kleermaker, overl. aldaar 19 febr. 1895.
2. Jan Hendrik Hubert Lahaije, geb. Thorn 8 dec. 1870, werkman, landbouwer 1898.
3. Cornelia Margaretha Lahaije (Lahaij), geb. Thorn 13 maart 1879, geletterd 1899, woonde te Voerendaal 1930, overl. Heerlen 1 okt. 1947; tr. Thorn 16 okt. 1899 **Andreas Keeren**, geb. Asten 9 febr. 1872, geletterde arbeider te Thorn 1899, brikkenbakker, woonde te Voerendaal 1930, overl. Heerlen 20 febr. 1949, zoon van Johannes Keeren, zadelmaker te Neeroeteren, en Maria Antonetta Nijssen.

Uit dit huwelijk (voor zover bekend):

- a. Maria Barbara Keeren, geb. Wegberg 18 juli 1900, tr. Heerlen 12 april 1923 **Jan Renier Opgenhaffen**, geb. Ittervoort 1 mei 1900, overl. Heerlen 14 jan. 1978, zoon van Antoon Opgenhaffen en Barbara Geenen.
- b. Peter Theodoor Keeren, geb. Thorn 18 maart 1903.
- c. Louisa Maria Keeren, geb. Thorn 21 jan. 1905.
- d. Joannes Peter Keeren, geb. Thorn 22 jan. 1905
- e. Anna Maria Keeren, geb. Rheindahlen 27 mei 1907, fabriekarbeidster 1930; tr. Eindhoven 17 jan. 1930 (gescheiden aldaar 19 dec. 1951) **Hubert Joseph Zeevaart**, geb. Simpelveld 3 juni 1905, monteur 1930, zoon van Hendrik Joseph Zeevaart en Josepha Degens.
- f. Maria Hubertina Keeren, geb. Thorn 8 nov. 1908.

- g. Gertruda Cornelia Keeren, geb. Thorn 8 nov. 1908, overl. aldaar 9 dec. 1912.
- h. Christiaan Peter Keeren, geb. Thorn 29 juli 1910, overl. Heerlen 10 dec. 1995, begr. Wijnandsrade 14 dec. 1995; tr. **Maria Mechtilda Erens**.
- i. Gertrudis Barbara Keeren, geb. Thorn ca. 1914; tr. Wijnandsrade 25 okt. 1935 **Frans Jozef Maria Schillings**, geb. Heerlen 16 nov. 1907, zoon van Arnold Schillings en Maria Anna Gorissen.

Noten

- 1 FUNS PATELSKI met medewerking van MARIE-ANNE VAN DER CRUIJS, *Limburgse Verwantschappen. Bijzondere familierelaties gebaseerd op de kwartierstaat Van der Cruijs-Gilissen*, Gronsveld/Rotterdam 2012, 19.
- 2 Enkele recent uitgewerkte voorbeelden: RÉGIS DE LA HAYE, De Waalse wortels van de Nederlandse en Duitse families De Hesselle en Goor, in: *Limburgs Tijdschrift voor Genealogie (LTG)* 41 (2013), 3-19. Ibidem, Waalse wortels van de Zuid-Limburgse familie Dupont, in: *LTG* 42 (2014), 35-52 met een aanvulling in: *LTG* 43 (2015) 63. Ibidem, De Waalse wortels van de Zuid-Limburgse familie Soogele, in: *LTG* 43 (2015), 45-50. Ibidem, Van Hoei naar Weert. De leidekkersfamilie Lalieu in: *LTG* 43 (2015), 53-55. Ibidem, Franstalige familienamen in Limburg, in: *LTG* 44 (2016), 3-22. Ibidem, De Waalse wortels van de Maastrichtse familie Absil, in: *LTG* 45 (2017) 38-62. Ibidem, Les expatriés: les familles Jaminon et Leruth, in: *Cercle Historique de Fléron* 58 (juin 2018), 1-8. Over de familie Hackin van Gulpen: JOSEPH SIMONIS (†), JOSÉ BOLLAND, Les anciennes croix du cimetière de Mortier: épitaphes suivies de notes sur la famille des défunts, in: *Bulletin Cercle Historique de Fléron* 55 (2015), 8-19. HENK J.L.M. BOERSMA, Het nageslacht van Jacques Fourestier Lanous, réfugié de Saintonge, in: *LTG* 43 (2015), 99-113. A.S.M. (FUNS) PATELSKI, De herkomst van de familie Damoiseaux, in: *LTG* 44 (2016), 21-31.
- 3 Een recent voorbeeld: MART GRAEF, De Hornse wortels van de Catalaanse familie Kaiser, in: *LTG* 43 (2015), 35-43.
- 4 De familienaam Lahaij, Delahaye, enz. werd op vele manieren geschreven. Régis de la Haye heeft tot nu toe 178 verschillende schrijfwijzen genoteerd van de familienaam De la Haye. Uitgangspunt is de schrijfwijze die wordt gehanteerd in de doopinschrijving of geboorteakte van de betreffende persoon. Later voorkomende schrijfwijzen kunnen tussen haakjes geplaatst worden.
- 5 RÉGIS DE LA HAYE, In memoriam Jo Hoen, in: *LTG* 45 (2017), 35-37.
- 6 RÉGIS DE LA HAYE, JO HOEN, *Herten in het Woud. Genealogie van de Familie de La Haye, Geleen/Sittard 1995-2015*, tien delen in vijftien bandjes.
- 7 *De Rode Leeuw*, 49 (2018), nr. 2.
- 8 [FS 288] verwijst naar het nummer van de opname (image) op de film van het doopregister van Baarlo dat door de mormonen op internet beschikbaar is gesteld. www.familysearch.org.
- 9 RÉGIS DE LA HAYE, JO HOEN, *Herten in het Woud. Genealogie van de Familie de La Haye. Deel VI. Het Land van Valkenburg. Derde stuk, Geleen/Beek 2003*, 201-202.
- 10 RÉGIS DE LA HAYE, *Limburgse Voorouders. Handleiding voor genealogisch onderzoek in Limburg*, Maastricht 2005, derde, herziene en uitgebreide druk, 138-141.
- 11 P.J.M. VAN ENCKEVORT, Vernoemingen in het land van Kessel, in: *LTG* 22 (1994), 75-78.

Een monsterproces en een moord te Margraten tijdens het Twaalfjarig Bestand (1609-1621)

J. CHRISTIAAN CAANEN¹

De familie Caenen

Dit artikel behandelt in de eerste plaats een juridisch proces gevoerd voor de schepenen van de bank Margraten in de periode 1607 tot en met 1616. Verder wordt aandacht geschonken aan de moord op Christiaan Caenen in 1615. Tenslotte worden de genealogische gegevens uit de processtukken, aangevuld met gegevens uit andere archivalia, weergegeven in een fragmentgenealogie.

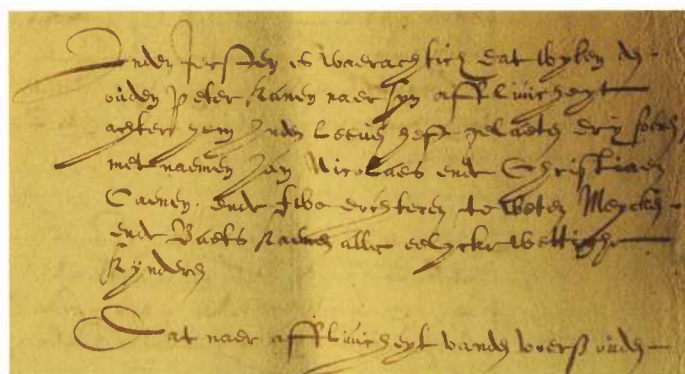
Peter Caenen uit Margraten, een van mijn directe voorvaderen, was procespartij en naar alle waarschijnlijkheid de vader van de vermoorde. Naast het grote proces van Peter Caenen wordt ook een kleiner proces aangestipt, waarbij een van zijn broers partij was. Om Peter Caenen genealogisch te kunnen plaatsen, wordt rondom hem een deel van de stamboom Caenen opgebouwd. De andere procespartij bestond uit jonker Frans van Eynatten, heer van Neuburg (lees: Gulpen) en Margraten, en Jacob Ingber, pastoor van Margraten. Van Eynatten was de aanklager, Peter Caenen de verweerder. Pastoor Ingber had zich gevoegd met Van Eynatten. In het boek *Een bijdrage tot de historie van Margraten* wordt dit proces vermeld op pagina 71.²

De processtukken zijn niet alleen interessant vanwege de zaak waarom het draaide, maar ook door de genealogische informatie die het bevat. Dit heeft mij als het ware genealogisch door de 16e eeuw geholpen. Daarnaast krijgen we ook enig inzicht in de machtsverhoudingen van die tijd en kunnen wij via een aantal getuigenverhoren kennismaken met inwoners van Margraten uit die jaren. Bovendien werd het proces niet alleen voor de schepenenbank Margraten gevoerd, maar ook voor de Raad van Brabant in Brussel, het hoogste rechtsorgaan van de toenmalige Landen van Overmaas.³ De schermutselingen lijken al in 1607 te beginnen, maar ik concentreer me op de jaren 1611 tot en met 1616. We zitten dan midden in het Twaalfjarig Bestand (1609-1621) van de Tachtigjarige Oorlog. Hierdoor bevond Margraten zich in een weinig rooskleurige toestand. Verderop kom ik hierop terug.

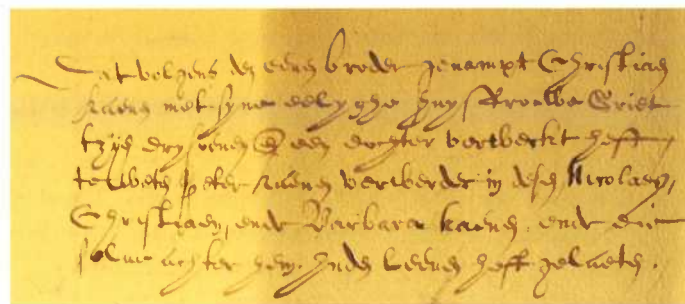
De processtukken in het Rijksarchief in Maastricht⁴ beslaan 166 handgeschreven pagina's. Een aantal is goed leesbaar, een aantal moeilijk en een deel zo goed als onleesbaar of niet goed te begrijpen. Dat betekent dat dit artikel gebaseerd is op een selectie, maar ik vertrouw erop dat daarmee een vrij betrouwbare reconstructie kan worden gemaakt.

Peter Caenen de Oude en voorafgaande generaties

In de processtukken lezen we op 13 nov. 1614 het volgende:



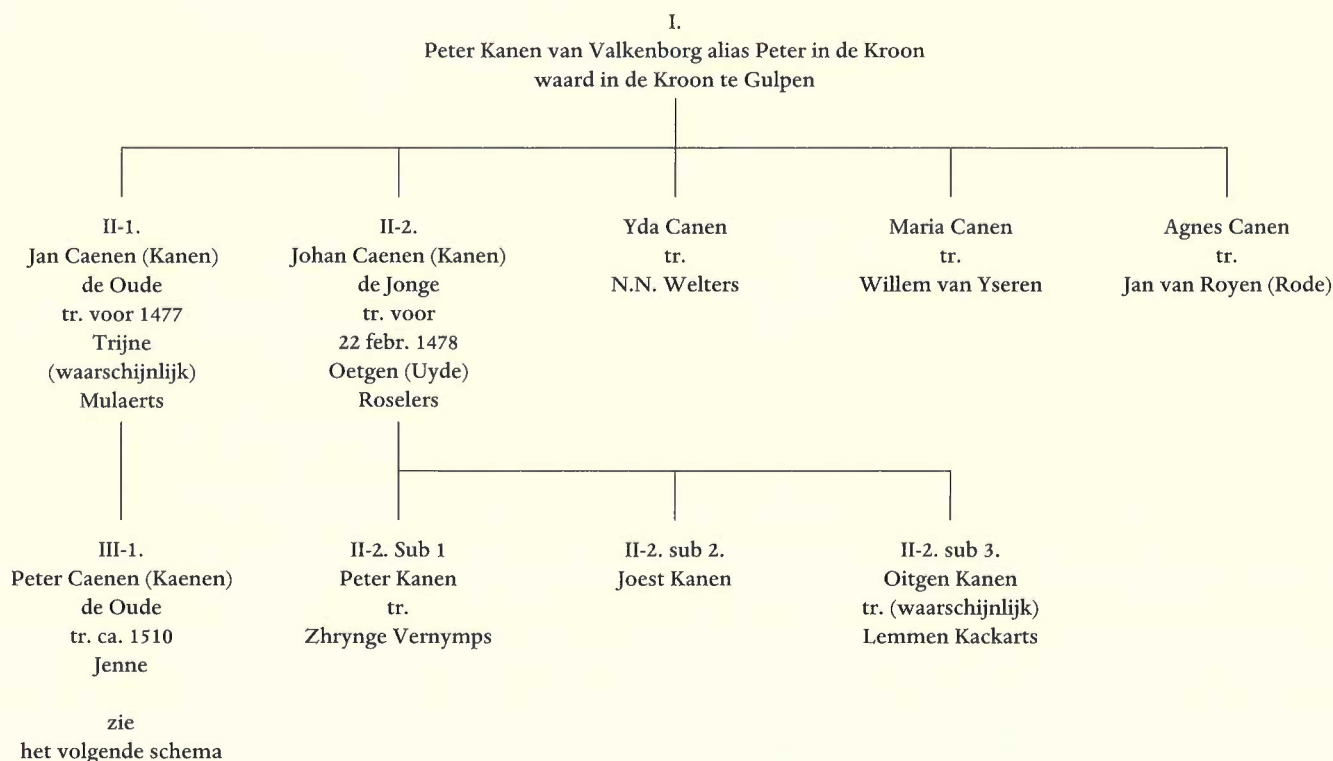
*In den iersten is waerachtich dat wijlen den ouden Peter Kanen naer syn afflivicheyt achter hem in den leeven heft gelaeten dry soenen, met naemen Jan, Nicolaes en de Christiaen Caenen en de twee dochteren, te weten Meycken en de Baets Caenen alle eelycke wettighe kinderen.
Dat naer afflivicheyt van den voors. ouden.*



Dat volgens den eenen broder genampt Christiaen Kaenen met syne eelyghe huysfrouwe Griet Tzijen dry soenen en de een dochter verweckt heft, te weten Peter Kaenen, verweerder in desen, Nicolaes, Christiaen en de Barbara Kaenen en de die selve achter hem in den leeven heft gelaeten.

De aangeklaagde Peter Caenen was dus een zoon van Christiaan Caenen en Griet Tzije. Hij had twee broers: Christiaan, de aangeklaagde in het tweede proces, en Nicolaes. Verder nog een zus Barbara.

Christiaan trouwde met Judith Solders⁵ en Claes met Anna Jekermans.⁶ Barbara was getrouwd met Ernen Kicken. Zij woonden in Ransdaal.⁷



Gezien het gebruikelijke systeem van vernoemingen in Zuid-Limburg, de oudste zoon werd doorgaans vernoemd naar de grootvader van vaderskant, mogen we aannemen dat Peter de oudste zoon was. Deze aanname wordt ondersteund door een vermelding op 2 nov. 1587 *Peter Kaenen en consorten na het overlijden van hun vader Kerst*.⁸ De oudste zoon werd zoals gebruikelijk als eerste vermeld. Kerst was in die jaren een veelgebruikte roepnaam voor Christiaen.⁹

Peter Caenen was naar schatting rond het jaar 1565 geboren. Op 19 nov. 1562 staan zijn ouders voor de eerste keer samen vermeld in een akte.¹⁰ Zijn overlijden vond plaats tussen 25 juni 1631 en 22 mei 1641.

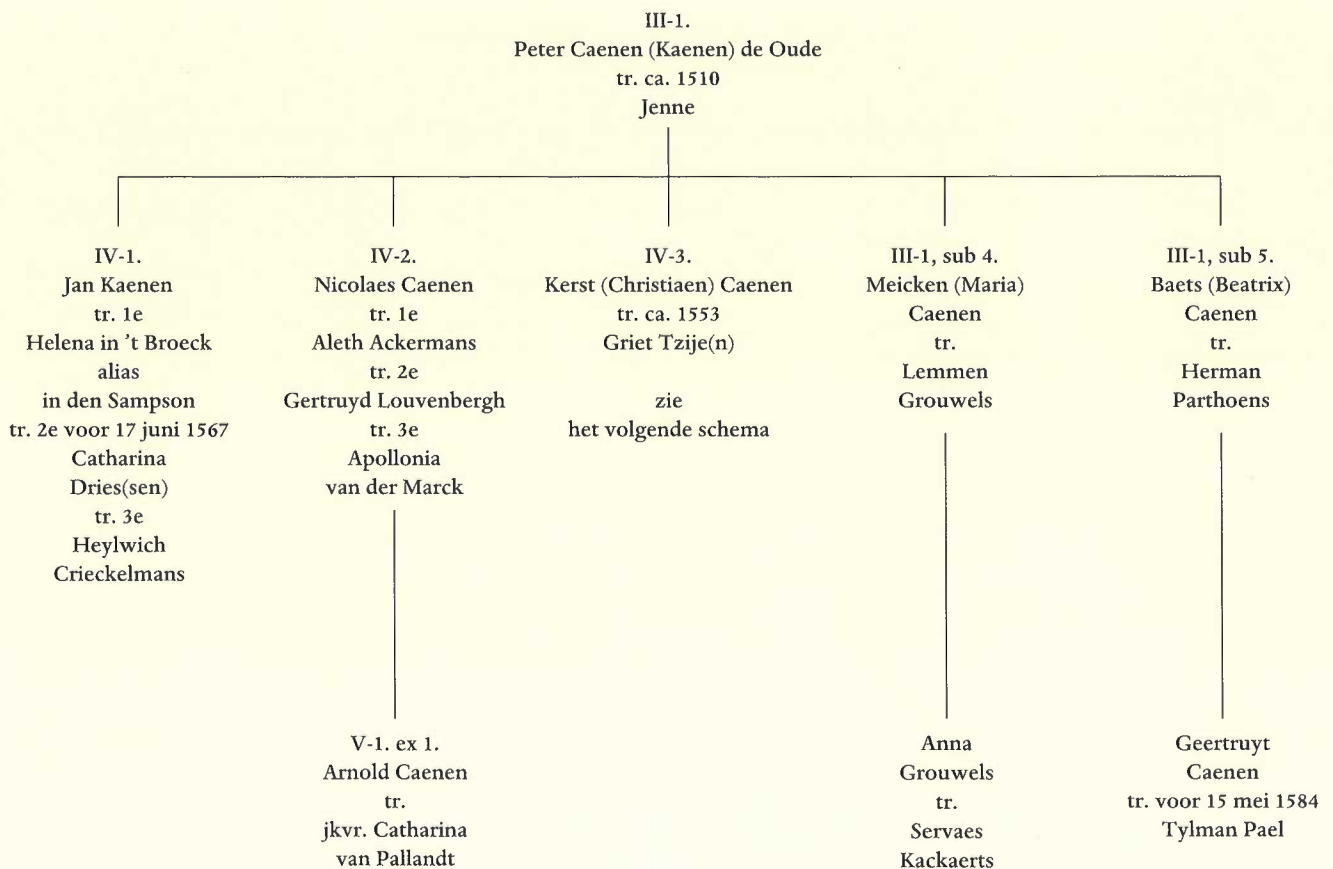
Zijn vader Kerst werd geboren omstreeks het jaar 1515 en overleed tussen 2 maart 1579 en 2 mei 1583. Hij bezat meerdere hoven, in elk geval een in Termaar en een in Euverem.¹¹ Hij woonde niet altijd in Termaar, want in een akte van 4 juni 1568 lezen wij dat Ernen Horstmans *helder* is van de hof van Kerst Kaenen in Termaar.¹²

Peters ooms, Jan en Nicolaes, maakten op een andere wijze carrière. Jan was brouwer en sinds 30 sept. 1547 burger van Maastricht.¹³ In 1556 werd *Johan Canen in 't Cruys* vermeld als molenmeester van het brouwersambacht in Maastricht.¹⁴ Het is aan te nemen dat hij degene was die na de opstand van 1566 tijdelijk in Luik verbleef. Want zowel op 22 januari als op 4 augustus 1567 treffen we aan: *Jan Kaenen wonende tot Ludich*.¹⁵ Waarschijnlijk pas na de (her)inname van Maastricht op 29 juni 1579 door de Spanjaarden, onder aanvoering van Parma, keerde hij terug. Hij werd in de periode 1580 tot 1592

regelmatig vermeld als Brabants schepen van de stad Maastricht en als schepen van de Vroenhof (Lenculen).¹⁶ In 1584 was hij burgemeester van Maastricht. Jan had een huis in de Muntstraat genaamd *In 't Cruys*.¹⁷ Vóór 25 april 1588 werd dit huis herdoopt in *het Gulden Cruys*.¹⁸ Uit deze vermelding kunnen we ook afleiden dat het waarschijnlijk deze Jan Caenen was die in 1567 in Luik verbleef, er staat namelijk *Jan Kanen, officiaal van Ludich*.

Hieruit blijkt al dat de familie Spaansgezind was, of misschien beter gezegd overheidsgetrouw en katholiek gezind. Nog sterker komt dit naar voren bij de andere oom, Nicolaes. Hij werd op 5 sept. 1544 door keizer Karel de Vijfde benoemd tot rentmeester van het Land van 's-Hertogenrade.¹⁹ Margraten en ook Gulpen maakten in die tijd deel uit van het Land van 's-Hertogenrade. Hij oefende deze functie uit tot zijn dood rond 1591, waarna hij opgevolgd werd door zijn zoon Leonardt.²⁰ Nicolaes was ook een van de commissarissen die in opdracht van Filips de Tweede, koning van Spanje en heer der Nederlanden, de opstandelingen van 1566 vervolgden en hun goederen confisqueerden.²¹ Een andere zoon, Johan, was schout van 's-Hertogenrade.²²

Christiaen, Jan en Nicolaes waren op hun beurt zonen van opnieuw een Peter Caenen. Deze grootvader van Peter, de aangeklaagde, wordt in de stukken aangeduid met *den oude Peter Caenen* of *Peter Caenen den ouden*. Om verwarring door al die Peters te voorkomen zal ik dat ook doen. Naar schatting werd Peter Caenen de oude rond 1480 geboren en overleed hij tussen 26 maart 1550 en 6 okt. 1551. Zijn vrouw heette Jenne.



Zij overleed tussen 21 mei 1563²³ en 20 mei 1567.²⁴ Op 26 nov. 1553 lezen we: *Jenne Kaenen in naemen van erfkoiff; Kerst Kaenen ontvangen als momber siner moeder.*²⁵

Christiaen had behalve twee broers ook twee zussen, te weten Meyken en Baets. Meyken trouwde met Lemmen Grouwels.²⁶ Uit dit huwelijk werd o.a. een dochter Anna geboren; zij huwde Servaes Kackaerts die wij eveneens tegenkomen in het proces. Baets trouwde met Herman Parthoens (Pertenus) uit Millen bij Maastricht,²⁷ later woonachtig in Maastricht.²⁸ Zij kregen in ieder geval een dochter, Geertruyt.²⁹ Zij trouwde met Tylman Pael, die eveneens is terug te vinden in de processtukken.³⁰ Ook Peters broer Christiaen liet zich gelden. Hun rol was vooral dat zij Peter steunden, onder andere door het oproepen van getuigen.

Het proces had een civielrechtelijke en een strafrechtelijke kant. Bij de civielrechtelijke kant hadden alle erfgenamen van Peter de Oude belang. Zijn kleinzoon Peter, de aangeklaagde, fungeerde min of meer als kop van Jut, omdat het stuk land waar het om ging aan hem was toebedeeld.

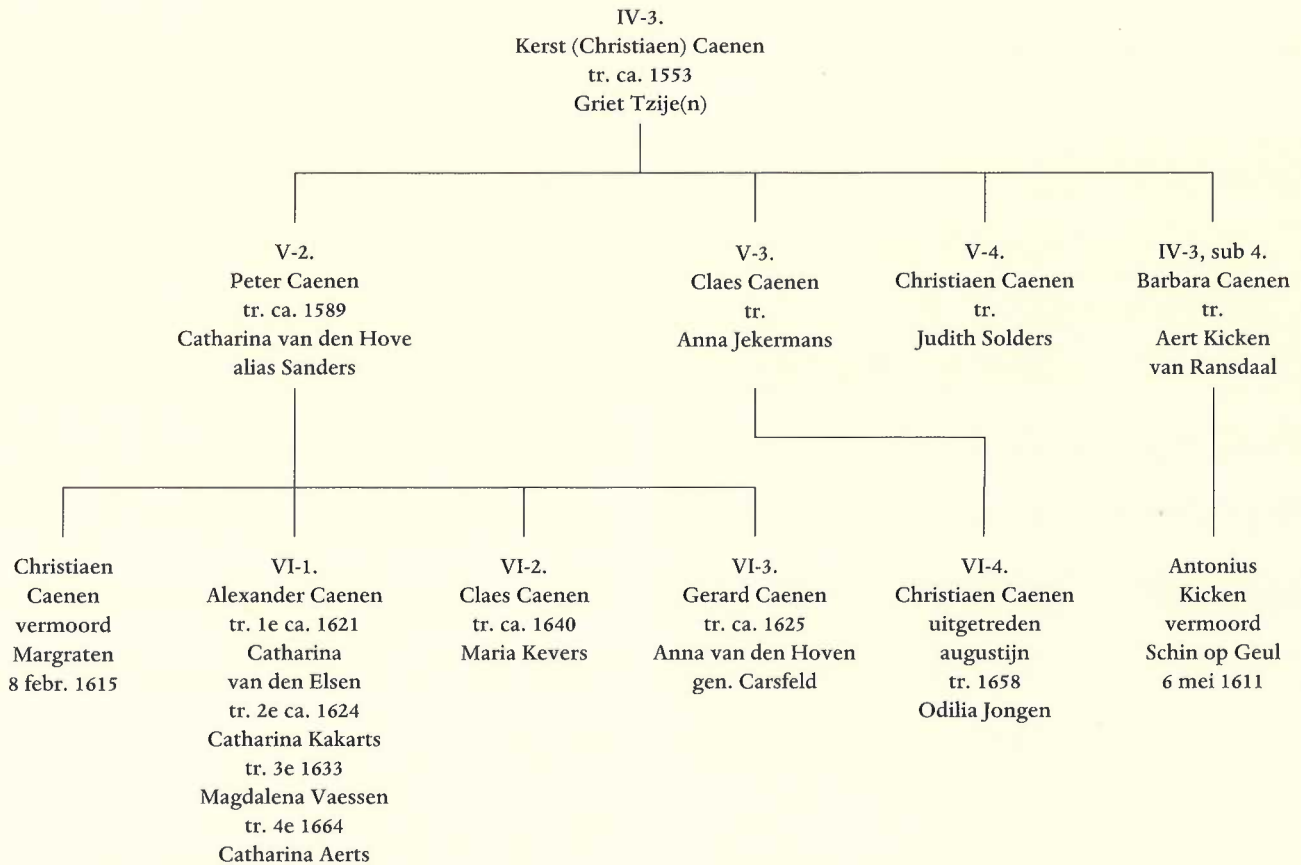
Peter de Oude was niet onvermogen. Uit een register, dat zich in Brussel bevindt en rond 1512 gesitueerd kan worden,³¹ blijkt dat ene Peter Kaenen van St. Margraten in Gulpen over 40 bunders (ca 32 hectare) cijnsgoed beschikte. Daarnaast had

hij ongetwijfeld leengoederen en goederen in volle eigendom. Rond 1542 bezat hij tenminste één huis in Maastricht. In 1541 verkreeg Peter Caenen van St. Margraten een huis tegenover de Kruisbroeders van Hr. Jacob Kaenen (precieze familie-relatie niet bekend), mede namens Claes Olislagers als momber van zijn vrouw Agnes en namens Geertruyd Caenen.³² Peter had dus twee zussen.

Dat de familie vermogen was blijkt ook wel uit het feit dat voor de rentmeesterfunctie van zijn zoon Nicolaes een borgtocht van 1.200 goudgulden gesteld moest worden. De jaarlijkse wedde bedroeg 20 goudgulden.

Peter was leenman van het Land van 's-Hertogenrade, onder meer 15 juni 1537,³³ en schepen. In 1531 wordt vermeld *Peter Kanne van Synt Margraeten*, schepen van Neubourg.³⁴ Op 26 febr. 1526 wordt hij vermeld als stadhouder (plaatsvervanger) van schout Herman van Yseren in Gulpen.³⁵ Daarvoor wordt hij vaker genoemd als schepen van Gulpen, o.a. op 17 nov. 1525.³⁶

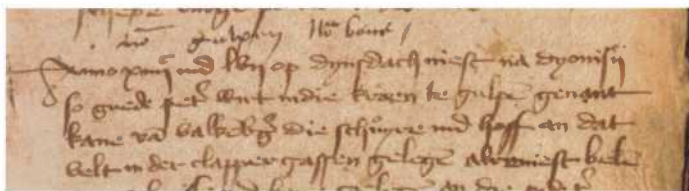
De eerste vermelding als Peter Kaenen van St. Margraten komt voor in Maastricht op 17 dec. 1524.³⁷ Gezien de binding van de familie met Valkenburg is het niet uitgesloten dat hij voordien in Valkenburg heeft gewoond. Op 4 okt. 1514 wordt in Maastricht de volgende vermelding³⁸ aangetroffen: *Peter Kanen van Valkenborch*. Er kon nog niet worden vastgesteld dat het om dezelfde persoon gaat.



De voorouders van Peter de Oude

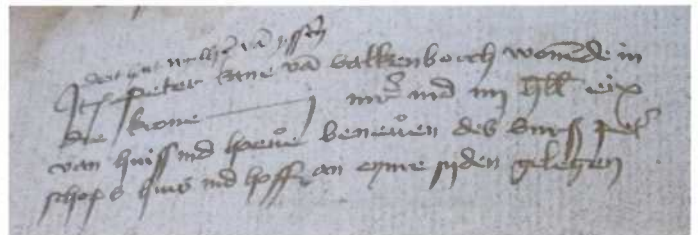
De afstamming van Peter de Oude is niet eenduidig. Ik heb bijvoorbeeld nog geen enkele akte gevonden waarin hij samen met zijn vader wordt vermeld. Dat neemt niet weg dat er behoorlijk wat aanwijzingen zijn waarmee zijn afstamming aannemelijk gemaakt kan worden.

Op 10 oktober 1457 vermeldt het gichtregister van Gulpen:³⁹



Anno XIII und LVII op dynsdach niest na Dyonisij, so guede Peter wirt in de Kroon te Gulpen genant Kane van Valkenburg die schuyre ind hoff an dat bolt . . .

Terugkijkend is er in de gichten voor de eerste keer sprake van Peter in de Kroon op 18 okt. 1447.⁴⁰ Hij blijkt dan een huis gehuurd te hebben van Arnolt in den Bart. Een nog vroegere vermelding, in 1444 of eerder, lijkt voor te komen in het parochiearchief van Gulpen.⁴¹ Daar staat *Peter Kanen van Valkenborch wonende in de Kroon*.⁴²



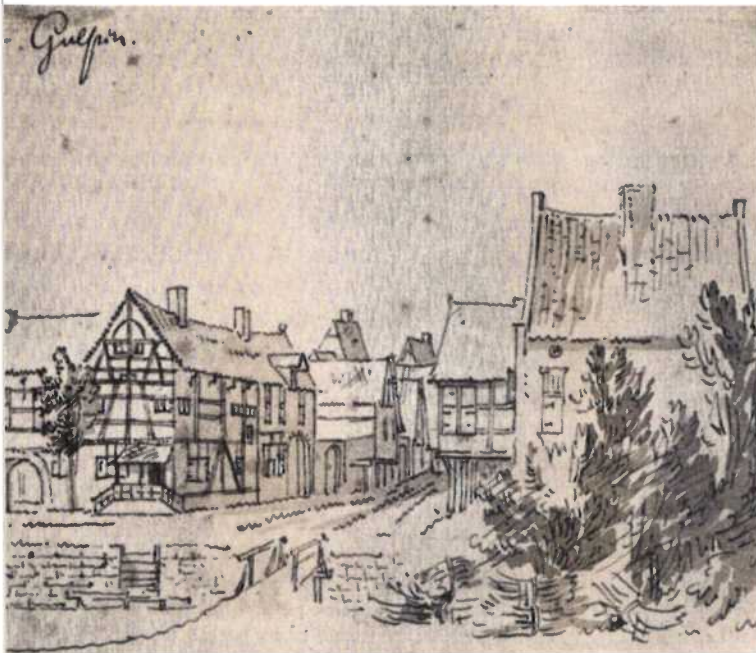
Op 9 juli 1466 heeft Peter al een schoonzoon in de persoon van Willem van Yseren,⁴³ getrouwd met zijn dochter Maria. Hij zal dan zeker 50 jaar geweest zijn, dus naar schatting is hij geboren rond 1415. In 1482 is hij zeker nog in leven, dan wordt hij vermeld als schepen van Gulpen.⁴⁴ Op 2 december 1485 vinden we in Maastricht *Yden Peter's dochter in den Croon tot Gulpen*.⁴⁵ Waarschijnlijk is hij ook dan nog in leven, anders had er wel gestaan wijlen Peters dochter. Daarna kan hij niet meer gevolgd worden omdat de Gulpense gichten voor de jaren 1484 tot en met 1524 ontbreken.

Zijn vader heette waarschijnlijk Johan, op St. Pauwelsdag 1464 wordt genoemd: *Henneke in de Kroon*.⁴⁶

De naam van zijn echtgenote is onbekend. Peter en zijn vrouw hadden tenminste vijf kinderen: Jan de oude, J(oh)an de jonge, Ida, Maria en Agnes. Maria huwde Willem van Yseren voor de 9e van de hooimaand (juli) 1466.⁴⁷ Willem en Maria namen de uitbating van De Kroon over, die vervolgens werd voortgezet door hun afstammelingen.



Er is een pentekening uit de 17e eeuw waarop een deel van Gulpen te zien is. Gezien de locatie is het aan de linkerkzijde afgebeelde gebouw in vakwerk misschien wel De Kroon. Het is aannemelijk dat de herberg er in de 15e eeuw ook ongeveer zo uitzag.



Pentekening van Gulpen in 17e eeuw.

Johan de jonge verwierf op 19 jan. 1473 het burgerschap van Maastricht in het gilde der brouwers.⁴⁸ Op 13 april 1475 lezen we: *Jan (ruimte gelaten) Peters soen in dye Crone tot Gulpen.*⁴⁹ Vervolgens bleek hij *wirt in de Rave* (vermoedelijk gelegen aan de Houtmarkt).⁵⁰ Als zodanig werd hij op 2 april 1478 in een adem genoemd met zijn broer Jan: *Jan Kanen in de Rave.....Jan Kanen sijne broeder.*⁵¹ Naar schatting was hij rond 1445 geboren. Op 17 nov. 1525 was hij zeker al overleden.⁵² Op 22, 23 en 26 jan. 1512 passeerde een aantal akten voor het Brabants Hooggerecht.⁵³ Daarin werden alle kinderen van Peter in de Kroon genoemd met uitzondering van Johan de jonge. Uit deze akten blijkt bovendien dat Agnes getrouwd was met Jan van Roden en Ida met N.N. Welters. De afwezigheid van Johan de jonge betekent niet dat hij overleden was. Op 12 april 1513 deed hij afstand van het vruchtgebruik van bepaalde goederen ten bate van zijn zonen Peter en Joest.⁵⁴

Johan huwde vóór 22 febr. 1478⁵⁵ Oitgen, dochter van Peter Roselers en Elisabeth.⁵⁶ Op 24 sept. van dat jaar huurden *Johan Canen ende Oeden sijne huysfrou* van Johan van Weerdt en zijn echtgenote Marie voor een periode van twaalf jaar *dat huys van den Blauwen Hont opten Holtmarct gelegen* voor jaarlijks 17 Rijnse guldens.⁵⁷ Op 20 juni bleek het huis te zijn omgedoopt in *De III Coningen.*⁵⁸ Ze lijken de twaalf jaar niet vol te maken. Op 11 nov. 1482 blijkt dat ze het huis binnen een maand dienen te verlaten, kennelijk omdat Johans schoonmoeder twistziek was.⁵⁹

Op 9 mei 1494 lezen we *Dillen in de drie Coningen.*⁶⁰ Als Oeden afgeleid is van Odilia, dan kan Dillen dit ook zijn. Dit zou

kunnen betekenen dat het conflict uit 1482 met een sisser was afgelopen. Van Johan en Oeden zijn drie kinderen bekend: Peter, Joest en Oitgen.

Peter huwde Zhrynge Vernymys. Op 12 april 1513 was Peter nog in leven, maar op 17 nov. 1525⁶¹ blijken zowel Peter als Zhrynge overleden te zijn. Joest werd herhaaldelijk vermeld, vooral in verband met landoverdrachten, niet alleen in Gulpen, maar ook in Bruisterbosch.⁶² Nooit blijkt dat hij gehuwd was. Op 1 okt. 1544 verkocht hij zijn hof naast Marschalxs huis in Gulpen aan heer Frans van Yseren, pastoor van Gulpen.⁶³ Na die datum zijn er geen vermeldingen meer bekend.

Over Oitgen is het volgende bekend. Waarschijnlijk woonde ze in Gulpen, hoewel ze op 9 april 1513 werd vermeld in verband met een huis in de Brugstraat te Maastricht.⁶⁴ Op 17 april 1509⁶⁵ wordt ze genoemd als Oetgen Kaenen van Gulpen, in verband met haar broer, aangeduid als Joesten Kaenen van Gulpen. De vermeldingen hebben betrekking op grond in Bruysterbos. Er staat dan dat Oitgen twee kinderen had. Ze was hoogst waarschijnlijk gehuwd met Lemmen Kakert.⁶⁶ Op 20 mei 1551 blijkt Lemmen overleden; er wordt dan een zoon vermeld, Jan, waarschijnlijk een van die twee kinderen uit 1509. Ruim twee maanden eerder, op 7 maart 1551 heeft ze het huis en de hof, genaamd *De III Coninge (!)*, gelegen bij Gulpen, overgedragen.⁶⁷ Op 18 jan. 1555⁶⁸ en zelfs in 1566⁶⁹ wordt ze nogmaals vermeld.

Jan de oude is niet zo zichtbaar als zijn jongere broer. Hij is naar schatting rond 1440 geboren en overleden na 26 jan. 1512. Uit twee vermeldingen, namelijk op St. Lenartsdag 1477⁷⁰ en op *vrijdach nest... 1482,*⁷¹ blijkt dat hij getrouwd was met een dochter van Claes Mulart of Mulant, die in 1477 al overleden was. Op 27 febr. 1526⁷² blijkt, ze zijn dan beiden overleden, dat zij Trinen (Catherina) heette. Jan de oude verwierf op 4 febr. 1490 het burgerschap van Maastricht⁷³ en werd toegelaten tot het gilde van de leerlooiers.⁷⁴

Op de dag na Onze Lieve Vrouwe 1469 wordt Johan, Peter Kanens zoon aangeduid als de *eydom* (schoonzoon) van Jan Kaeris. Hij zou gehuwd zijn met Grietgen Kaeris.⁷⁵ Beide Jannen komen hier voor in aanmerking. Bij geen van beide zou dit strijdig zijn met het latere huwelijk: Jan de oude en (naar later blijkt) Trinen worden voor het eerst genoemd in 1477, Jan de jonge en Jan de oude in 1478.

Verdere vermeldingen van Jan de oude zijn schaars. Al genoemd is de vermelding op 2 april 1478⁷⁶ samen met zijn broer Jan in de Rave. De laatste vermelding komt voor in de drie akten van 22, 23 en 26 jan. 1512. Daarin treden verder op zijn zussen en zwager Jan van Rode, maar niet zijn jongere broer. Centraal staan twee huizen in Maastricht respectievelijk in de Grachtstraat en de Raamstraat. Het is derhalve aannemelijk dat Jan de oude Gulpen metterwoon heeft verlaten. Dit lijkt bevestigd te worden door een klein, maar opvallend detail in de akte van 26 januari. Eerst stond er *Jan Canen den alden tot Gulpen*, maar *tot* is doorgehaald en erboven vervangen door *van*. Kennelijk heeft de schrijver willen aangeven dat Jan afkomstig was uit Gulpen (*van*), maar dat hij er niet woonde.



Waar woonde hij? Misschien in Voeren, want op 16 aug. 1510 zien we, eveneens in Maastricht,⁷⁷ *Jan van Vouren alias Canen*. Hij ontving een goed in de Smedestraat nadat Nele van Vouren als erfgenaam overleden is. Deze Nele zou een Cornelis (of Cornelia) Canen kunnen zijn, een naam die later ook voorkomt tot in de 17e eeuw. Een eventuele verbinding met Gulpen is een onderwerp voor nader onderzoek.

Een cruciale vraag

We komen nu bij de cruciale vraag: is Peter de oude een zoon (de oudste) van Jan de oude? Een echt bewijs kan ik (nog) niet leveren, maar wel feiten die het aannemelijk kunnen maken. Qua vernoeming is het in orde. Jan gaf zijn oudste zoon de naam van zijn vader Peter (in de Kroon). In de eerder genoemde vermelding van 27 febr. 1526 van Jan Kanen en zijn vrouw Trinen staan: Peter, Reynert en Jan. Waar een achternaam had kunnen staan is ruimte opengelaten.

Er is dus geen direct bewijs dat zij kinderen van Jan en Trinen zijn. Maar als Jan de oude werkelijk ook met Grietgen Kaeris was gehuwd, zou zij ook de moeder kunnen zijn. Als deze Peter dezelfde Peter Caenen van St. Margraten is, die op 24 sept. 1541 samen met zijn zussen Agnes en Geertruydt een huis van Hr. Jacob Kaenen in Maastricht verkreeg,⁷⁸ dan zouden Reynert en Jan vroeg overleden broers kunnen zijn.

De naam Reynert is een vreemde eend in de bijt, men zou hier Claes (naar Claes Mulant) hebben verwacht, Jan de jonge zou de peter van Jan kunnen zijn. Maar ook Jan Kaeris als vader van Grietgen komt hiervoor in aanmerking. Peter de oude heeft vervolgens een zoon Nicolaes, maar die zou ook vernoemd kunnen zijn naar zijn zwager, Claes Olislagers, de echtgenoot van zijn zuster Agnes.

Op 28 febr. 1526 worden twee zeer belangrijke met elkaar samenhangende akten opgemaakt.⁷⁹ Ene Peter Kanen treedt op als stadhouder voor de schout Herman van Yseren. Deze laatste is een belangrijke partij in de akten. Uiteindelijk draagt Marie van Yseren (Marie Canen, gehuwd met Willem van Yseren) twee huizen over aan haar zoon Herman en aan de kinderen van Hermans overleden zussen, te weten Ursula en Clara. Ursula, gehuwd met N.N. van den Hoeven, had twee zonen, Willem en Peter; Clara, gehuwd met Derick Pelsers van Eijdsen, had eveneens twee zonen, Willem en Claes en een dochter, Metgen. In de eerste akte staan in nevenschikking: Goerd van Rode Cartils, Peter Kaenen en Joest Kanen.

Het is aannemelijk dat Goerd een zoon is van Jan van Rode en Agnes Kanen. Joest is de zoon van Jan Kanen de jonge. Zij zijn dus neven van Herman van Yseren en doen kennelijk afstand van hun rechten. Gegeven de nevenschikking is te verwachten dat Peter Kanen ook een neef is. De vraag is dan: is hij de Peter van Jan de jonge of misschien van Jan de oude? Om te beginnen ligt het voor de hand te veronderstellen dat namens elke broer en zus van Marie één zoon optreedt. Jan den jonge is al vertegenwoordigd door Joest. Maar nog belangrijker: zoon Peter van Jan de jonge is niet meer in leven. Dit blijkt uit een akte van vier maanden ervoor, om precies te zijn van 17 nov. 1525.⁸⁰ Daarin lezen we *nae doet Thryngen Vernijmps Peter Kanen zeliger Joest broeder huisfrouw*

als tuchtersse enz., met andere woorden zowel Peter als zijn echtgenote zijn al jong overleden, vermoedelijk kinderloos. Conclusie: hoewel het nergens met zoveel woorden wordt gezegd, heeft Jan de oude een zoon Peter gehad. Omdat er niets op wijst dat zich in Gulpen en Margraten nog een derde Peter Kanen bewoog, is het op z'n minst zeer waarschijnlijk dat de Peter Kanen die na 1525 wordt genoemd, de zoon van Jan Kanen de oude is.

Dit wordt bevestigd door een vermelding van 35 jaar later. Omstreeks 1560 had Christiaen Caenen, gehuwd met Griet Tzije, een juridisch conflict met Willem Krasborn over de afpanding van twee koeien op Croon goederen.⁸¹ Christiaen wordt daarbij aangeduid *als een erfgenaem in der Croonen*.

De verbinding met Valkenburg

We hebben al gezien dat in Gulpen genoteerd staat *Peter, wirt in de Krone te Gulpen genant Kanen van Valkenburg*. Het fascinerende is nu dat in Valkenburg aanwijzingen zijn te vinden dat de familie daarvandaan komt en dat in elk geval een Peter naar Gulpen is vertrokken. Een eerste aanwijzing voor de vroege aanwezigheid van Kanens in Valkenburg is een vermelding in Maastricht van 12 jan. 1439 *Peter, Lenart's Kanen soon van Valkenburg*.⁸²

De belangrijkste bron is evenwel een ongedateerd necrologium (jaargetijdenboek) uit Valkenburg dat zich in Brussel bevindt. Deskundigen schatten dat het necrologium rond het jaar 1500 is opgemaakt.⁸³ Er zijn tien passages waarin de naam Kanen voorkomt waarvan er vier het waard zijn hier vermeld te worden.

- 23 febr. *Commemoratio Pauli Kanen, Petri Kanen, Yde ejus uxoris ac suorum parentum*, 'ter herinnering aan Paulus Kanen, Peter Kanen, Yde zijn echtgenote en zijn ouders'.
- 6 april *Commemoratio Petri Kaen, ejus uxoris Agnetis, matris ejus et Johannis Kaen*, 'Peter Kaen, zijn vrouw Agnes, zijn moeder en Johan Kaen.' Aangezien we gevoeglijk mogen aannemen dat Peter in de Kroon en zijn echtgenote in het jaar 1500 overleden waren, zou het in de laatstgenoemde passage wel eens kunnen gaan om dit echtpaar. Johannes zou dan de voormelde Henneke kunnen zijn, de vader van Peter. De voorafgaande Paulus zou een broer van Peter kunnen zijn. Aangezien Peter in de Kroon kennelijk maar twee zonen had, Jan en Johan, is hij volgens het heersende vernoemingssysteem niet aan zijn broer toegekomen.
- 3 juni. Ene Henricus Meens wordt herdacht die een stuk grond aan de kerk heeft geschonken dat in drieën is verdeeld, waarbij van een van de stukken wordt gezegd *unam habet Petrus Kaan de Galopia*, 'een ervan nu in het bezit van Peter Kanen uit Gulpen'.
- 20 okt. De familie Kanen bleek ook een Kroon in Valkenburg te hebben *Johannis Kanen de Galopia, hospes in corona de Valkenborch*, 'Johan Kanen van Gulpen, waard in de Kroon van Valkenburg'. Het zou hier kunnen gaan om Johan de jonge, die ook de Rave in Maastricht exploiteerde. Heel



interessant is de totale tekst van deze vermelding *Com. Godefridi de Brackelen, qui legavit investito unam coronam auream francie, quam recepit Johannis Kanen de Galopia, hospes in corona de Valkenborch, obligando se pro dicta corona solvere annuatim Investito de Valckenborch*. Dit betekent: ter herinnering aan Godefridus de Brackelen, die aan de pastoor van Valkenburg een Franse gouden kroon [= een geldstuk] heeft gelegateerd, dewelke Johan Kanen heeft ontvangen en die zich daarbij verplichtte voor genoemde kroon jaarlijks een betaling te doen aan de pastoor van Valkenburg. Tenslotte kunnen we uit het necrologium destilleren dat Peter Kanen zijn huis in Valkenburg in de buurt of misschien wel naast het Cruythuys had staan.⁸⁴

Het proces in het kort

Wat er aan de hand was heb ik moeten destilleren uit de processtukken. Daarin wordt echter vaak in willekeurige volgorde teruggekeken en teruggegrepen op het verleden. Voor het goede begrip zal ik eerst een samenvatting van de vermoedelijke gebeurtenissen geven, daarna zal ik de chronologie van het proces volgen.

Peter Caenen de oude vestigde aan het begin van de 16e eeuw (voor 1515, waarschijnlijk 1503) ten behoeve van de kerk van Margraten een rente van negen vaten rogge op een stuk land, gelegen in het Haefkendal.⁸⁵ Dit soort renten werd jaarlijks betaald, meestal in geld. Het uitdrukken in een hoeveelheid goederen was een methode om een dergelijke rente min of meer inflatiebestendig te maken. In 1515 was deze plicht door de toenmalige secretaris van de schepenbank Henrick Boelmans in een bepaald boekwerk opgetekend. Rond 1585 heeft de aangeklaagde Peter van de heer van Neuburg (Van Eynatten) de opdracht gekregen om van een ander register uit 1503 een officiële kopie te maken.

De betalingen van de rente werden in een derde boekwerk, een kerkregister, opgetekend. Op enig moment zou Peter de Oude deze rente hebben afgekocht. Hij zou dit tijdens zijn leven hebben gedaan, dus voor 1552. Het geld uit deze aflossing zou gebruikt zijn voor reparatie van de kerk van Margraten. Het boekwerk met betalingen is aan het begin van de Tachtigjarige Oorlog (1568) en rondom de belegering en inname van Maastricht (1579) door soldaten van Willem van Oranje vernield. Op enig moment tekent Peter op de door hem gemaakte kopie (en ook nog op een andere plaats, maar dat is niet helemaal duidelijk) aan dat zijn grootvader de rente heeft afgelost. Van Eynatten beschuldigt hem hierop van valsheid in geschrifte en wil hem daarvoor straffen met een boete (en nog op een andere manier, waarover later meer). Pastoor Jacob Ingber voegt zich met hem als civiele partij en eist betaling van de rente.

De getuigenverhoren uit 1611

Het moge duidelijk zijn dat Peter Caenen er veel aan gelegen was aan te tonen dat zijn aantekening op waarheid berustte. Ter ondersteuning legde een aantal personen in juni 1611 een getuigenis af. De belangrijkste informatie uit deze getuigenverklaringen heb ik in navolgend overzicht kort samengevat.



De oude Romaanse kerktoren van de Sint Petruskerk in Gulpen uit de 11e-13e eeuw. De toren is een rijksmonument. Foto: auteur.

Getuigenis van Huijben Tewissen

Op 16 juni 1611 verscheen Huijben Tewissen op verzoek van Christiaen, de broer van Peter Caenen, voor junior notaris Johan Mouligen. Hij verklaarde dat hij op dat moment in Reijmerstok woonde en dat hij rond het jaar 1568 in Margraten verbleef alwaar hij ettelijke jaren als koster fungeerde. Ten aanzien van de rente verklaarde hij dat Gerard Breecckers een register heeft gehad waarin opgetekend de renten en inkomsten van de kerk van Margraten. Dit register was in oorlogstijd verloren gegaan. Hij had daarin gelezen dat Peter Kaenen de oude zijn rente van negen vaten rogge had afgelost. Het geld was gebruikt voor de reparatie van de kerk.

Getuigenissen van Aussem Sleckenols, Jan Smeets en Tijlman Pael

Op 23 juni 1611 verschenen zij alle drie voor notaris Dirrick Dirricks in Maastricht, dit op verzoek van Servaes Kackaerts. Van Aussem komen wij te weten dat hij omtrent 60 jaar oud was, in Groot Welsden woonde en kerkmeester was geweest. Verder vermeldde hij dat zijn vader Paulus Huijnen heette. Sleckenols was waarschijnlijk een aliasnaam.⁸⁶ Ten aanzien van de zaak verklaarde hij dat hij uit een gesprek tussen zijn vader en de toenmalige kapelaan Nicolaes Busch had opgemaakt dat de aflossing bedoeld was als een voorlopige voorziening. Zodra de kerk de afkoopsom had terugbetaald zou de betaling van de rente weer hervat worden. Verder



verklaarde hij dat schepen Aerdt Creusen hem een klein boekje met de inkomsten van de kerk had gegeven. Op zijn vraag of dit de hele kerkadministratie was, antwoordde Aert dat er een groter boek was geweest, maar dat dit door onverlaten vernield was. Verder had Aerdt gezegd dat (het ontbreken van) dit boek de een tot voordeel en de ander tot nadeel zou strekken. Achteraf bezien profetische woorden.

Jan Smeets, geboren in Margraten, omtrent 50 jaar oud en op dat moment burger van de stad Maastricht, verklaarde dat hij zijn vader Willem zaliger, in die tijd kerkmeester en voorzanger, diverse keren had horen zeggen dat Peter Caenen zaliger de betreffende rente had afgelost en dat het geld besteed was aan het onderhoud van de kerk.

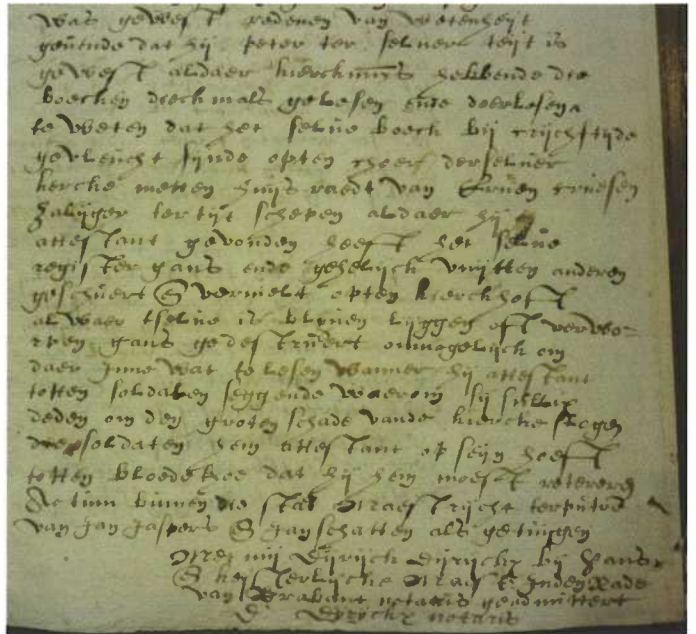
Tijlman Pael, een aangetrouwde neef van Peter Caenen, was gehuwd met Geertruyt, een dochter van Herman Parthoens en Beatrix (Baets Caenen). Hij was ingezetene en burger van de stad Maastricht. Hij verklaarde als erfgenaam dat de goederen van wijlen Peter Caenen ongeveer vijftig jaar geleden gedeeld waren. Ook hij wist zeker dat Peter de rente afgelost had en dat het geld aangewend was voor reparatie en onderhoud van de kerk van Margraten. Dat de deling van de erfenis van Peter de Oude rond het jaar 1561 heeft plaatsgevonden is niet strijdig met de vaststelling dat Peter tussen 26 maart 1550 en 6 okt. 1551 was overleden. De definitieve verdeling van een erfenis kon jaren op zich laten wachten.

Getuigenis van Jan Bemelmans

Op 28 juni 1611 verscheen Jan Bemelmans, weer op verzoek van Servaes Kackaerts, voor notaris Jan Roels in Maastricht. Hij was stadhouders en schepen van de heerlijkheid Margraten en maar liefst 85 jaar oud. Hij verklaarde dat hij vijf- of zesentwintig jaar geleden kerkmeester was geweest. In die kwaliteit had hij nooit jaarlijkse betalingen van Peter Caenen ontvangen (dus de rente moest wel afgelost zijn).

Twee jaar later

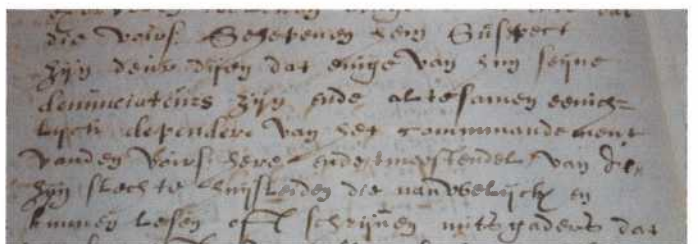
Na deze getuigenissen onttrekken de gebeurtenissen zich een tijd lang aan het zicht. Zeker is echter dat Van Eynatten en de pastoor zich niet hebben laten overtuigen, want Peter Grouwels, Servaes Kackaerts en andere erfgenamen van Peter de Oude achtten het nodig op 1 juli 1613 nog een getuige voor notaris Dijrick Dijricks te brengen. Dit was Peter van Laer, omtrent 63 jaar oud en wonende op 't Rooth. Hij legde een interessante verklaring af. Kort na de inname van de stad Maastricht had hij als kerkmeester een jaar lang een register in handen gehad waarin opgetekend stond dat Peter Caenen de rente had afgelost. Er was een poging gedaan het boek, samen met de huisraad van Ernen Creusen zaliger, indertijd schepen, op het kerkkoor in veiligheid te brengen. Op enig moment zag hij dat soldaten het register op het kerkhof aan het vernielen waren (zie de eerdere getuigenis van Aussem Sleckenols). Toen hij daar iets van zei sloegen ze hem tot bloedens toe op zijn hoofd waardoor hij genoodzaakt was zich uit de voeten te maken.



Deel van de getuigenis van Peter van Laer. Foto: auteur.

Het eerste verzoekschrift van Peter Caenen

Het proces is ondertussen al bij de Raad van Brabant aanhangig gemaakt, want op 22 juli 1613 richtte Peter een verzoekschrift aan de kanselier (voorzitter van de Raad van Brabant). Peter schreef daarin dat hij op verzoek van de heer van Neuburg een kopie van een register had gemaakt en dat hij op deze kopie pro memorie had genoteerd dat de negen vaten rogge waren afgelost. De originele aantekening van de aflossing stond in het vernielde kerkregister. Vervolgens was hij ervan beschuldigd dat zijn aantekening in strijd met de waarheid zou zijn, ondanks het feit dat hij met verschillende geloofwaardige getuigen had aangetoond dat het vernielde register wel degelijk een dergelijke aantekening bevatte. Peter functioneerde kennelijk nog steeds in de schepenbank, want hij eiste van de schepenen dat aan de heer van Neuburg, pastoor Ingber en andere betrokkenen werd bevolen dat hij het ambt van schepenen verder ongehinderd kon blijven uitoefenen. Zijn oordeel over enige andere schepenen was niet mals. Hij stelde dat degenen die hem aangebracht hadden loopjongens waren van de heer van Neuburg (Van Eynatten) en dat zij nauwelijks konden lezen of schrijven.⁸⁷

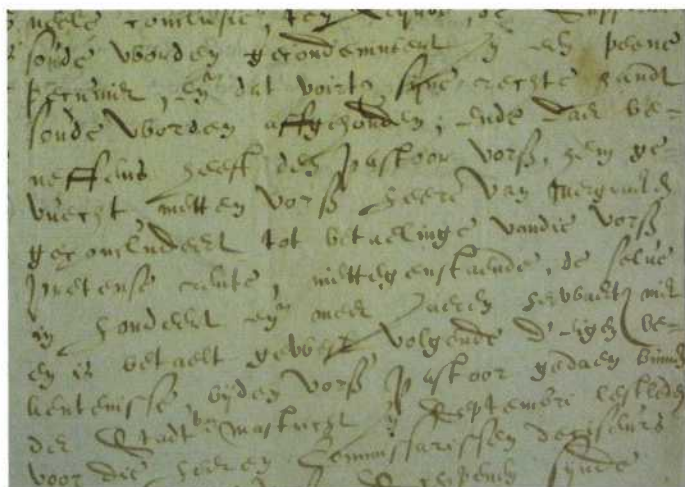


Uitspraak van schepenen Peter Caenen over zijn collega's . . . die voirs. schepenen hem susepect zijn deur dyen dat enige van hun seijne denunciateurs zijn en de altesamen eenichlick dependere van het commmandement van den voirs. here en de 't meestendel van dien zijn slechte huysleiden die nauwelijcks en kunnen lesen offt schrijven . . . Foto: auteur.



Het tweede verzoekschrift van Peter Caenen

Alhoewel de stukken van de Raad van Brabant niet in het archief aanwezig zijn, lijkt het erop dat de Raad het gelijk aan de zijde van Peter Caenen zag, maar Van Eynatten en pastoor Ingber waren halsstarrig. Want op 30 oktober 1613 zag Peter zich genoodzaakt een nieuw verzoekschrift aan de kanselier te richten. Hij schreef dat hij door de schepenbank strafrechtelijk werd vervolgd. Zij eisten als straf een geldboete en het afkappen van de rechterhand van Peter Caenen.



... een poene pecurier en dat voirts sijne rechte handt soude worden affgehouden . . . ! Foto: auteur.

Hij vervolgde met de melding dat de pastoor van Margraten betaling van de rente eiste terwijl die rente reeds meer dan honderd jaar geleden was voldaan. De pastoor had dit onlangs zelf te Maastricht verklaard tegen de commissarissen decideurs.⁸⁸ Ook haalde hij nog eens uit naar de schepenen . . . *sijnde eygene creaturen des vors heere van Margraeten* . . . Toch begon zich ook enige wanhoop van hem meester te maken. Hij verzocht de kanselier ervoor te zorgen dat het proces tot een einde werd gebracht omdat *aen die vors. saeke sijne geheele welvaert is gelegen* . . . Hij vreesde door dit ongetwijfeld geldverslindende proces geruïneerd te worden.

Peter vond gehoor bij de Raad van Brabant, want in de kantlijn van het verzoekschrift staat genoteerd dat de zaak in handen gelegd diende te worden van advocaten van de raad. Uit een later stuk kennen we hun namen. Aanvankelijk waren het er drie: Potarius, Luyck en Schottis. Maar omdat Van Eynatten het niet eens was met de aanstelling van deze drie advocaten waren er nog eens drie personen aan toegevoegd: Broguin, Van der Vonck en nogmaals ene Potarius. Dit was een gangbare werkwijze van de Raad van Brabant. Er werd een soort arbitragecommissie aangewezen die dan een min of meer bindend advies uitbracht.

Twee vonnissen

De Raad van Brabant wees op 28 juni 1614 vonnis. Over het vonnis zelf beschik ik niet, maar uit latere stukken kunnen wij afleiden dat dit gunstig was voor Peter Caenen. Doch de schepenen zaten ook niet stil en wezen, zich als het ware niets

aantrekken van de Raad van Brabant, een tussentijds vonnis op 26 sept. 1614. De inhoud kwam erop neer dat Peter nader bewijs (van de aflossing) moest leveren. Dit was natuurlijk onmogelijk, want h t bewijsstuk was vernield.

Op 13 november herhaalde Van Eynatten deze eis nog eens bij de schepenbank. Het lijkt wel zo te zijn dat dit tussentijdse vonnis gesteund werd door de drie als laatste aangestelde rechtsgeleerden. Peter Caenen op zijn beurt ging op 20 november naar de schepenbank en eiste uitvoering van het vonnis van de Raad van Brabant. Daarbij overlegde hij ook een eis van de te vergoeden kosten. Van Eynatten bleef, met verwijzing naar het tussentijdse vonnis van 26 september, bij zijn standpunt dat Peter Caenen moest antwoorden. Hij stelde dat een advies van twee rechtsgeleerden aan de schepenen nodig was.

Op 3 december deden Van Eynatten en Ingber er nog een schepje bovenop. Zij herhaalden dat de rechtsstrijd zijn oorsprong vond in het feit dat Peter Caenen op een door hem gemaakt extract van een register uit 1503 had aangetekend dat zijn grootvader een door hem verschuldigde rente van negen vaten rogge jaarlijks zou hebben afgekocht. Vervolgens namen ze een heel formeel-juridisch standpunt in. Ze stelden dat Peter dat niet op eigen initiatief in het betreffende register had mogen schrijven, ook al zou het waar zijn dat Peter de Oude had afgelost, zelfs als het wel toegestaan was geweest dit bewijs niet de plaats kan innemen van een *primaet geschrift*. Nu hij dit primaire bewijs niet kon leveren (en dat was uiteraard onmogelijk, het was immers vernietigd) had hij gewoon pech. Ik krijg zelfs de indruk dat het kerkregister, zou het nog bestaan hebben, ook niet als bewijs erkend zou zijn. Aangezien het bestaan van de rente wel bewijsbaar was aan de hand van de optekening uit 1515, moest hij gewoon betalen!

Beslaglegging op koeien van Peter Caenen

Op 22 januari 1615 zag Peter zich genoodzaakt via advocaat Jacobus de Pape, die hij ondertussen in de arm had genomen, opnieuw een brief aan de kanselier van de Raad van Brabant te sturen. Pastoor Ingber had namelijk beslag laten leggen op een aantal van zijn koeien. Peter eiste teruggave van de koeien. De Raad van Brabant nam zijn eis over. De koeien moesten binnen veertien dagen terug. Zeventien dagen later werd Peters zoon Christiaan vermoord.

Peter vroeg de raad vanwege *de grote partialiteyt* (partijdigheid) *die de vors. schepenen en hunnen secretaris sijn thoenenden en de facto gethoent hebben* om de zaak opnieuw in handen te geven van de zes eerder genoemde advocaten. Op 28 juni 1616 vonniste de Raad van Brabant dat de schepenen van de bank van Margraten de processtukken dienden over te dragen aan een drietal nieuwe advocaten te weten Puteanus, Rijswijck en Schutte. De raad bepaalde verder dat elke partij zijn eigen kosten diende te dragen.

Bespiegelingen op de afloop

Men kan zich afvragen welke de beweegredenen van Van Eynatten en de pastoor waren om Peter Caenen als het ware "kapot" te procederen. Ik geef toe dat ik als directe afstamme-



ling van Peter enigszins naar partijdigheid zal neigen, maar het komt me voor dat de geloofwaardigheid van de getuigenissen en de onredelijkheid van het eisen van een bewijsstuk dat niet meer bestaat, ook niet een objectieve waarnemer zal ontgaan.

Een beweegreden zou geldnood kunnen zijn. Van Eynatten had rond 1594 zijn kasteel laten herstellen van de verwoestingen toegebracht door de soldaten van Willem van Oranje toen deze aan het begin van de Tachtigjarige Oorlog op kasteel Wittem verbleven.⁸⁹ Ook de kerk van Margraten behoefde (opnieuw) herstel, dat in 1617 daadwerkelijk plaatsvond.⁹⁰ Er was gebrek aan belastingbetalers, dus het kan heel wel het geval zijn geweest dat beide heren zich concentreerden op die personen waarbij nog iets te halen viel. Het tweede proces dat hierna aan de orde komt lijkt deze hypothese te bevestigen: er wordt iets gezocht om een boete op te kunnen leggen.

Dat het slecht gesteld was met de kapitaalkracht in en om Margraten kunnen we lezen in een verzoekschrift van Frans van Eynatten d.d. 5 april 1610 gericht aan de Raad van Brabant.⁹¹ Daarin verzocht hij om een vereenvoudigde manier van procederen o.a. omdat er veel processen te verwachten waren vanwege de terugkeer van inwoners die hun landerijen ingepikt zagen. Ook processen over erfenissen ten gevolge van de grote sterfte aan het begin van de oorlog. Hij gaf een beschrijving van de omstandigheden na de inname van Maastricht in 1579. Het land had te lijden onder de talrijke legers. Veel mensen moesten huis en haard verlaten waardoor de landerijen jarenlang onbewerkt bleven. De pest en andere ziekten veroorzaakten veel sterfte. Hele families stierven uit. Meer dan elke andere streek leden de Landen van Overmaas onder het oorlogsgeweld. De gevolgen zouden nog vele jaren voelbaar zijn.

sonder comparatie meer als eenige andere landen ende provincien zoe van vijanden ende rebellen als de gemutineerden ende alle soerten van soldaten ende orloghsvolck geleden hebben, daervan zij noch vele jaeren hun sullen gevoelen.

Tot mijn spijt weet ik niet hoe het proces precies is afgelopen. Frans van Eynatten overleed op 26 jan. 1619. Peter Caenen was op 15 nov. 1627 nog springlevend. Hij verscheen toen namens zijn schoonzoon Jan Bemelmans, getrouwd met zijn dochter Maria, voor notaris De Vaulx in Maastricht. Dan blijkt dat zijn rechterhand in elk geval niet is afgehakt, want hij zette met zwier zijn handtekening onder de akte. Iemand met verstand van kalligrafie⁹² verzekerde mij dat deze handtekening alle kenmerken draagt van een rechterhand. En we hebben in ieder geval het bewijs dat Peter Caenen wél kon lezen en schrijven!



Handtekening van Peter Caenen. Foto: auteur.

Frans van Eynatten contra Christiaen Caenen

Christiaen is een broer van Peter. Het proces werd gevoerd in nov. 1614. De vermeende overtredingen van Christiaen vonden in de maanden april en mei van dat jaar plaats.

Op 20 april 1614 werd een kerkgebod gepubliceerd inhoudende dat alle ingezetenen van de heerlijkheid Margraten binnen 14 dagen alle grubben en graven op hun gronden moesten openen. Dit om overstromingen van velden en vruchten te voorkomen. Iedere overtreding zou gestraft worden met een boete van 5 goudgulden. Op 4 mei werd dit gebod nog eens in de kerk afgeroepen.

Op 10 mei waren de stadhouders en de schepenen op controle uitgegaan. Zij constateerden dat Christiaen Caenen op drie plaatsen in gebreke zou zijn gebleven. Allereerst zou hij een watergraaf komende van de hof Dobbelsstein, lopende door zijn weide aan de Pas, niet hebben geopend. Ten tweede een watergraaf op een stuk land vlakbij genoemde weide aflopende in de richting van de Broenshem. Tenslotte zou hij een grubbe, lopende over een stuk land, afwaterende vanaf Termaar naar de Betsloo, niet geopend hebben.

Op 13 november bracht de heere van Nieuwerborch de zaak voor de schepenenbank. Aangezien Christiaen driemaal in overtreding was geweest, diende hij driemaal de boete te betalen. Verzachtende omstandigheden dienden niet te gelden, want ook na de visitatie had hij volgens Van Eynatten niets gedaan waarmee hij zijn welwetendheid, . . . opstincticheyt en de inobedientie bethoent . . .

Hoe dat opstaende dese voerghaende troublen ende orloghen, en de besundere de belegeringe en innemen van de stadt van Maastricht in den jaere XV LXXVIII het voors Land van Overmaze met sulcken onspreekelijke tochten, inlegeringen ende alderhande he(e)rcrachten soe is overvallen ende geconsumeert geweest dat allomme het geheel quartier ende boven mate dese . . . gecommen zijn tot sulcken groote desolatie ende verwustheyt dat eenen iegelijck genootsaecht is geweest hem te salveren en de zijne woning en labeur t'eenmael te verlaeten en t'abandoneren. Hebbende eenige hun vertrocken naer Aken en den meestendeel in verscheijden andere differente plaetsen waardeur de gronden van erfven inden voers quartier vier en vijff jaeren lanck t' eenemael ledich en desolaet hebben gelegen . . . Soe is noch daerenboven geduerende de belegeringe van voors stadt subitelijck opgestaen een seer groote mortualiteyt van peste ende andere contagieuse siekten daerdeur vele hondert menschen, ja gehele familien sijn commen uyt te sterven ende de overgebleven ingesetene uyt enckele armoede ende desperatie bedwongen geweest herrewaerts ende derrewaerts wech te loopen en hun te verspreyen waarmede alle saecken soo voirts gecommen sijn tot noch meerdere duysterheyt en confusie . . . (dat de Landen van Overmaas)



Op 20 november ontkende Christiaan de beschuldigingen. Hij verklaarde dat de *reijgenoten* (buren) van genoemde landen en weide zijn broer Claes of andere familieleden waren. Dat daarvandaan geen water op het land van anderen liep. Van niemand werd enig belang geschaad en er werden evenmin overstromingen veroorzaakt.

Maar Van Eynatten herhaalde zijn beschuldigen, verwees nog eens uitdrukkelijk naar de boeten en stelde fijntjes dat wat voor andere onderdanen gold, ook voor Christiaan moest gelden. Hieruit blijkt wel dat de verhouding tussen hem en de familie Caenen niet optimaal was.

Ook in dit geval weten we niet precies hoe het is afgelopen, maar ik vermoed dat Christiaan aan het kortste eind heeft getrokken. Zelfs als de bevindingen van de visiterende schepenen twijfelachtig waren geweest, had Christiaan weinig kans op succes, want het waren vervolgens dezelfde schepenen die recht spraken.

De moord op Christia(a)n Ca(e)nen

Op het kerkhof van Margraten staat tegen de muur van het oude schip⁹³ een aantal hardstenen kruizen uit de 17e eeuw. Het oudste daarvan is ruim 400 jaar oud en draagt als opschrift:

† / I.H.S. / Christian Canen Iamerlic / Vermort Den 8 Febrvari / A
° 1615 / Bit Godt Vor De / Siele⁹⁴

Foto: auteur.



In het voorgaande is de hypothese naar voren gebracht dat het hierbij gaat om de oudste zoon van Peter Caenen, de aangeklaagde in het hiervoor beschreven grote proces. In het navolgende ga ik deze hypothese nader onderzoeken.

Peter was getrouwd met Catharina Sanders alias van den Hoven. In Margraten, waar ze als paar voor het eerst genoemd worden op 30 mei 1593,⁹⁵ werd uitsluitend de naam Sanders gebruikt. Maar in een document, gevonden in het Bisschoppelijk Archief te Luik, opgemaakt op 6 mei 1688 in Spaubeek, heet zij Van den Hoven! Waarom Spaubeek? Een van de zonen van Peter en Catharina, Joannes, was daar vóór 1653 pastoor.⁹⁶

Een andere zoon, Gerard, getrouwd met jonkvrouw Anna Van den Hoven, verhuisde ook naar Spaubeek.⁹⁷ In 1688 was een van hun zonen, ook een Joannes, pastoor in 's-Gravenvoeren⁹⁸ en deze liet in Spaubeek missen lezen voor zijn ouders (Gerard en Anna), zijn oom Joannes (oud-pastoor van Spaubeek) en zijn grootouders, van moederskant Willem van den Hoven genannt Carsveld en Maria Schelen en van vaderskant Peter Caenen en Catharina van den Hoven. Dus voldoende aanleiding om te spreken van Sanders alias Van den Hoven (of omgekeerd).⁹⁹

Terug naar de zonen van de eerder besproken Kerst Kaenen en Griet Tzije: Peter, Christiaan getrouwd met Judith Solders en Claes getrouwd met Anna Jekermans.^{100,101} Aangezien ze alledrie ongeveer halverwege de 16e eeuw waren geboren en zij hun eventuele eerste zoon naar hun vader vernoemd zullen hebben, komen zij alledrie in aanmerking om de vader van de vermoorde Christiaan te zijn.

Zowel Christiaan als Claes hebben inderdaad een zoon Christiaan, maar beiden zijn na 1615 nog in leven. De zoon van Kerst trouwde met Maria Brouwers en was onder meer schepen van Margraten.¹⁰² Ook de enige zoon van Claes leefde voort en is een interessante figuur. Vanaf 1631 was hij pater Augustijn. Om te kunnen uittreden en om zijn bruidsschat aan het klooster en zijn erfenis terug te krijgen en om vervolgens op 23 febr. 1658 te kunnen trouwen, werd hij protestant.¹⁰³ Het gevecht om zijn erfenis voerde hij met zijn neven Wijnant, Arnout, Theunis, Jan en Kerst Kicken, zonen van een zus van zijn moeder Barbara Jekermans en Christiaan Kicken.¹⁰⁴ Deze Christiaan was een zoon van Ernen Kicken van Ransdaal en Barbara Caenen, dochter van Christiaan en Griet Tzije, en een broer van de in 1611 vermoorde Antonius Kicken.¹⁰⁵

Maar hoe zat het met Peter Caenen en Catharina Sanders alias Van den Hoven? Vaststaat dat zij de volgende kinderen hadden: Jan (pastoor in Spaubeek), Alexander, Claes (mijn volgende voorvader uit de stamreeks), Gerard (de vader van de pastoor van 's-Gravenvoeren en Aubel), Maria en Margriet. De puzzelstukjes waaruit het bewijs samengesteld kan worden dat Peter en Catharina deze kinderen hadden, beslaan bijna een eeuw.

Op 25 juni 1708 doneerde de 80-jarige Johannes Caenen, pastoor van 's-Gravenvoeren en daarna Aubel, in aanwezigheid van zijn broers Sander en Willem een stuk land ten behoeve van het lezen van missen voor *wijlen Gerard Caenen*,



*Anna van den Hoeven ende wijlen Joannes Caenen pastoor geweest tot Spaubeek, vader, moeder ende oom van den heer comparant...*¹⁰⁶ Hier blijkt dus dat Joannes Caenen, de pastoor van Spaubeek een broer was van Gerard, gehuwd met Anna van den Hoven.

Uit een akte van 15 april 1645 was al gebleken dat Claes een broer was van Gerard: *Gerard Canen gehuwd met Anna van den Hoeven verobligeert o.a. huis en hoff Termaar . . . sijnen broeder Nicolaes Caenen.*¹⁰⁷

Op 22 mei 1641 traden de broers Gerard en Claes Caenen op als naaste verwanten van de kinderen *verwekt bij wijlen Jan Bemelmans en Maria, dochter van wijlen Peter Canen.*¹⁰⁸

Op 21 juli 1636 deed Alexander Caenen iets soortgelijks: *Alexander Caenen verobligeert ter instantie van Marie Canen sijne sustere ende hare kinderen behalden van haeren voorman Jan Bemelmans . . .*¹⁰⁹

Het bestaan van Margriet is gebaseerd op een enkele vermelding, ook in verband met de kinderen van Jan Bemelmans en Maria. Op 19 aug. 1642 kunnen we lezen¹¹⁰ *der voers. kynderens (Cerst, Catrijn en Jehenne Bemelmans) moye Margriet Canen.* Ergo, Peter en Catharina hadden zeker als kinderen Alexander, Jan, Gerard, Claes, Maria en Margriet.

Maar nergens werd gewag gemaakt van een Christiaan. Ook niet vóór 1615, maar dat zou te maken kunnen hebben met onmondigheid. In die tijd werd men pas mondig (handelingsbevoegd) op 25-jarige leeftijd. We mogen dus gevoeglijk aannemen dat de jongeman die op 8 febr. 1615 jammerlijk vermoord werd, de oudste zoon was van Peter Caenen en Catharina Sanders. Het gezin woonde in Termaar, hetgeen blijkt uit expliciete vermeldingen van onder meer 15 okt. 1597¹¹¹, 29 mei 1609¹¹² en 8 okt. 1621.¹¹³ Afstammelingen van Peter woonden later vooral rond de Bauwerkuil in Termaar. Er zijn echter aanwijzingen dat Peter in het deel van Termaar woonde dat tegenwoordig ten noorden van de Rijksweg Maastricht-Aken ligt.¹¹⁴ Op 12 sept. is er in een akte sprake van *land gelegen op die stege naer het Scheullervelt*¹¹⁵ reijgenoot Peter Caenen hoff.¹¹⁶

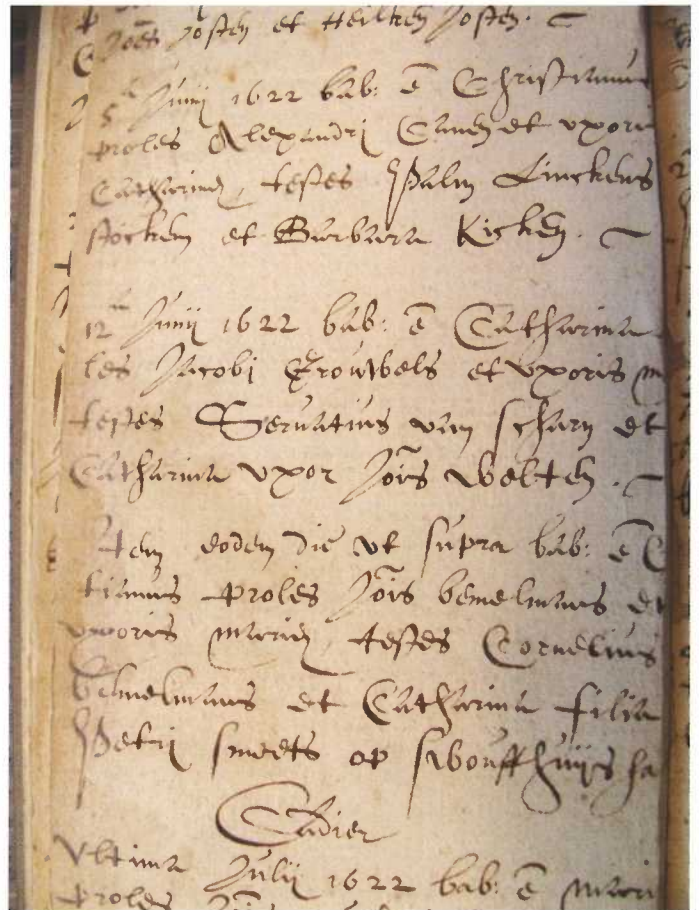
Peter Caenen stond midden in het maatschappelijk leven. Op 4 okt. 1588¹¹⁷ werd hij voor het eerst vermeld als leenman van het Land van 's-Hertogenrade. Op 6 februari 1602¹¹⁸ bleek hij te fungeren als *momber der kerke van Sint Margraten* en zat hij in de schepenbank. Op 27 juni 1608 werd hij voor het laatst als schepen¹¹⁹ en als leenman¹²⁰ vermeld voor de start van het proces. Later keerde hij terug als schepen (21 febr. 1624)¹²¹ en als leenman (1 okt. 1619,¹²² Frans van Eynatten is koud dood). Verder was hij kennelijk een gerespecteerd man. In archiefstukken van onder meer 2 april 1608¹²³ en 3 dec. 1609¹²⁴ kreeg hij het predikaat *den eersamen ende vroomen Peter Kaenen.*

Uit het feit dat Peter en Catharina op 30 mei 1593¹²⁵ voor het eerst als paar vermeld werden (de laatste vermelding is van 17 febr. 1626¹²⁶) en uit het feit dat Christiaan waarschijnlijk nog onmondig was, gok ik (met heel veel slagen om de arm) dat hij ongeveer 20 jaar oud was toen hij vermoord werd. Als hij de zoon was van Peter Caenen en Catharina, dan was hij een volle neef van de hierboven vermelde vermoorde Antonius Kicken uit Schin op Geul. Er zijn nog enkele andere

aanwijzingen die de veronderstelling ondersteunen dat de vermoorde de oudste zoon was van Peter Caenen en Catharina Sanders.

Op 5 juni 1622 werd in Cadier Christianus gedoopt als zoon van Alexander (Sander) Canen en Catharina van den Elsen (zie afb. 12). Sander is een zoon van voornoemde Peter en Catharina Sanders. Volgens de hoofdregel van de vernoemingstraditie had deze zoon Peter moeten heten. Later werd uit zijn derde huwelijk¹²⁷ met Magdalena Vaessen¹²⁸ twee keer een zoon Peter geboren. Beiden werden gedoopt in de Sint-Martinuskerk te Wyck-Maastricht, de eerste op 27 juni 1635, heel zeker als kind overleden en de tweede op 11 sept. 1640, eveneens jong overleden. Op deze manier kwam Sanders vader toch nog aan de beurt.¹²⁹

Sanders zus Maria en haar man Jan Bemelmans deden iets vergelijkbaars. Zij vernoemden hun eerste zoon eveneens naar Christiaan, hoewel het voor de hand had gelegen hem Heyn te noemen, naar de vader van Jan. Deze Christiaan werd slechts een week na de Christiaan van Alexander gedoopt, op 12 juni 1622, eveneens in Cadier.



Doop Christianus, zoon van Alexander Canen en Christianus, zoon van Maria (Canen) te Cadier, zie blz. 92. Foto: auteur.

Sander en Maria, die later hertrouwde met Heyn Hoessels,¹³⁰ weken dus beiden af van de gebruikelijke vernoemingsregels, iets dat wel meer gebeurde als er sprake was van een vroeg overleden broer of zus. We moeten dus wel aannemen dat beiden hun zootje vernoemden naar hun oudste (vermoorde)



broer. Ook de twee gehuwde broers van Sander en Maria, Claes en Gerard (Jan was pastoor) hadden een zoon Christiaan.¹³¹

Sanders vaderschap kan ons mede behulpzaam zijn bij het schatten van de leeftijd van Christiaan. Sander overleed in 1665,¹³² dus hij zal ten tijde van de geboorte van zijn zoon Christiaan in 1622 om en nabij de 25 jaar oud zijn geweest. Dan zou hij rond 1597 geboren zijn. Omdat Sander waarschijnlijk de tweede zoon was, de naam Alexander kwam niet voor in de familie Caenen, was hij waarschijnlijk vernoemd naar zijn grootvader van moeders kant.¹³³ Dit past bij de eerder geuite veronderstelling dat Christiaan ongeveer 20 jaar oud was toen hij vermoord werd, dus rond 1595 geboren moet zijn.

Van Alexander kan nog vermeld worden dat hij op 25 juni 1625 soldaat in de compagnie van de gouverneur van Maastricht was. Hij kocht toen een huis en hoef gelegen in de Hoogbrugstraat in Wyck. Hij was toen voor de tweede keer getrouwd en wel met Catharina Kakarts.¹³⁴

Zijn zoon Christiaan trad in bij de paters Capucijnen te Maastricht. Op 19 september 1653 maakte voornoemde pater zijn testament. Hierbij was zijn vader Alexander aanwezig. Als getuige trad op zijn oom Johannes, voor 1653 pastoor van Spaubeek. In afb. 13 zien we hun fraaie handtekeningen. De notaris, Lambertus Natalis, was tevens pastoor van de Sint-Martinusparochie in Wyck.



Handtekeningen van Christiaan Caenen, zijn vader Alexander en zijn oom Johannes. Foto: auteur.

Wat vermelden de archieven over deze moord?

Vooralsnog niets. De verslagen van de vergaderingen van de schepensbank uit die tijd zijn bewaard gebleven, maar daarin heb ik geen directe mededelingen of aanwijzingen met betrekking tot de moord gevonden. Toch trof ik in de schepensbankverslagen¹³⁵ iets opvallends aan. De schepensbank kwam als regel elke veertien dagen bij elkaar. Op 11 febr. 1615 vond ook een vergadering plaats. Dat is de derde dag na de moord. Het zou de dag van de begrafenis geweest kunnen zijn. Opvallend is dat, naar het handschrift te oordelen, in de periode vóór 11 februari het verslag door dezelfde persoon was geschreven. Op 11 februari werd het verslag door iemand anders geschreven. Daarna keerde het eerdere handschrift

weer terug. Wat zou hiervoor de verklaring kunnen zijn? Peter Caenen was al jarenlang lid van de schepensbank, dus de vaste secretaris was misschien wel een kennis of vriend van Peter. Hij zal dan verstek hebben laten gaan bij de schepensbank om aanwezig te kunnen zijn bij de begrafenis en moest een andere schrijver hem vervangen. Uiteraard alles speculatie, maar opvallend is het wel.

Voor het antwoord op de meest intrigerende vraag: Door wie werd Christiaan vermoord? tasten we vooralsnog volledig in het duister. Een kermisruzie misschien, 8 februari was een maandag. Een tijdelijk afgedankte, zwervende soldaat is ook een mogelijkheid, we zitten immers midden in het Twaalfjarig Bestand van de Tachtigjarige oorlog, of zat Van Eynatten mogelijk erachter? Of betrof het een erfeniskwestie? Zijn neef Antonius Kicken was immers eveneens slachtoffer van een moord. Wij weten het niet en voorlopig denk ik dat we het nooit zullen weten.

Fragmentgenealogie Caenen

Een opmerking vooraf. Aangezien er geen 15e- en 16e-eeuwse kerkregisters zijn, zijn precieze geboorte-, doop-, huwelijks- en overlijdensdata vrijwel onbekend. In sommige gevallen kan de overlijdensdatum redelijk benaderd worden, bijvoorbeeld aan de hand van akten of vermeldingen als schepens, man van leen, enz. Voor het overige bedien ik me van schattingen, met name van de geboortejaren van belangrijke stamvaders.

I. **Peter Kanen van Valkenborch**, geb. ca. 1415, (waarschijnlijk zoon van Johan Kanen en N.N.), waard in de Kroon te Gulpen 1444, 1457, overl. na 2 dec. 1485;¹³⁶ tr. N.N.

Anno 1444 of eerder Peter Kanen van Valkenborch wonende in de Kroon.¹³⁷

10 oktober 1457 Peter, wirt in de Kroene genant Kanen van Valkenburg.¹³⁸

Uit dit huwelijk:

1. Jan Kanen de Oude, geb. ca. 1440 (geschat), **volgt II-1**.
2. Johan Kanen de Jonge, geb. ca. 1445 (geschat), **volgt II-2**.
3. Yda Canen; tr. N.N. **Welters**; had in 1485 kinderen.
2 dec. 1485: . . . huis gelegen in de Lenculenpoort (Maastricht) . . . ten behoeve van Yda, Peters dochter in de Croon te Gulpen en ten behoeve van haar kinderen.¹³⁹
4. Maria Canen, overl. na 26 jan. 1512; tr. **Willem van Yseren**.
Uit dit huwelijk:
 - a. Herman van Yseren alias in de Croon, overl. na 28 febr. 1526.
 - b. Clara van Yseren, overl. na 9 april 1513; tr. voor 9 april 1513 **Dierick Pelsers van Eysden**.
Uit dit huwelijk:
 - 1) Willem Pelsers, overl. na 28 febr. 1526.
 - 2) Claes Pelsers, overl. na 28 febr. 1526.
 - 3) Metgen Pelsers, overl. na 28 febr. 1526.
 - c. Ursula van Yseren, overl. tussen 9 april 1513 en 28 febr. 1526; tr. **Peter van den Hoeven**.



In Gen Bauwerkoel is een straat in Termaar te Margraten waar veel nazaten van Peter Caenen en Catharina Sanders woonden. Foto: auteur.

Uit dit huwelijk:

- 1) Willem van den Hoeven, overl. na 28 febr. 1526.
- 2) Peter van den Hoeven, overl. na 28 febr. 1526.

9 april 1513 Oitgen dochter van Jan Canen . . . huis gelegen in de Brugstraat als hun vader Jan Canen, . . . Peter en Joesten zonen van Jan Canen; Dierick Pelser van Eijsden sprak namens zijn zwager Herman in de Croon en Ursula zijn (Hermans) zuster.¹⁴⁰
 28 febr. 1526 . . . voornoemde Hermans moeder Marie van Yseren . . . ten behoeve van haar zoon Herman en de kinderen van zijn zuster Ursula zaliger: Willem en Peter van den Hoeven, en van zijn zuster Clara: Willem, Claes en Metgen Pelsers.¹⁴¹

5. Agnes Canen, overl. na 26 jan. 1512; tr. **Jan van Royen (Rode)**.

II-1. **Jan Caenen de Oude**, geb. ca. 1440 (geschat), burger van Maastricht en lid van het gilde der leerlooiers, overl. tussen 26 jan. 1512 en febr. 1526; tr. voor 1477 **Trijne** (waarschijnlijk) **Mulaerts**, overl. voor 27 febr. 1526, dochter van Claes Mulaerts.
 26 jan. 1512 *Jan Canen den alden van Gulpen*.¹⁴²

Uit dit huwelijk:

1. Peter Caenen, geb. ca. 1480 (geschat), **volgt III-1**.
2. (waarschijnlijk) Reijnert Caenen.
3. (waarschijnlijk) Jan Caenen.

27 febr. 1526 . . . wij, Peter, Reijnert en Jan [ruimte gelaten], scheiding en deling tussen ons Gort van de Bannet . . . na de dood van Jan Kanen en zijn huisvrouw Thrijne . . .¹⁴³

4. Agnes Caenen, overl. tussen 24 sept. 1541 en 11 sep. 1556; tr. **Claes Olislagers**, overl. na 24 sept. 1541.

Uit dit huwelijk:

- a. (waarschijnlijk) Trijneken Olislagers, overl. na 13 nov. 1582.

13 nov. 1582 . . . ter andere zijde Trijneken, Claes Olislagers' dochter . . .¹⁴⁴

5. Geertruydt Caenen, overl. na 24 sept. 1541.
 24 sept. 1541 . . . heeft Peter Caenen van St. Margraeten ontfangen eyn huys gelegen tegen die Cruysbroederen . . . daer uytgestorven is her Jacob Kaenen . . . Claes Olislagers als momber Agnessen sijnre huysffrou ende Geertruyt Caenen.¹⁴⁵

III-1. **Peter Caenen (Kaenen)**, geb. ca. 1480 (geschat), schepen van Gulpen en Margraten en leenman van het Land van 's-Hertogenrade, overl. tussen 26 maart 1550 en 6 okt. 1551; tr. circa 1510 (geschat) **Jenne**, overl. tussen 21 mei 1563¹⁴⁶ en 20 mei 1567.¹⁴⁷

Uit dit huwelijk:

1. Jan Kaenen, geb. ca. 1512 (geschat), **volgt IV-1**.
2. Nicolaes Caenen, geb. ca. 1515 (geschat), **volgt IV-2**.
3. Kerst (Christiaen) Caenen, geb. ca. 1518 (geschat), **volgt IV-3**.
4. Maria (Meyken) Caenen, overl. na 1598; tr. **Lemmen Grouwels**, overl. na 21 sept. 1585, voor 9 maart 1596.

21 sept. 1585 Lemmen Grouwels in huwelijk met Meicken Caenen tot behoef van Jan Hermans in huwelijk met Lysbet Grouwels.¹⁴⁸



Brasserie De Kroon te Gulpen staat vermoedelijk op of dichtbij de plek van de gelijknamige herberg waar Peter Kanen van Valkenburg in de 15e eeuw woonde en waard was. Foto: auteur.

(Datum niet ingevuld) 1598 Tylman Paill met zijn huisvrouw Wijndele droeg over aan zijn neef Nicolaes Kaenen, grond gelegen te Termaar onder Margraten, reijngenote was Meicken Kaenen de weduwe van Lemmen Grouwels.¹⁴⁹

Uit dit huwelijk:

- a. Peter Grouwels.
- b. Anna Grouwels; tr. **Servaes Kackaerts**.

5. Beatrix (Baets) Caenen, overl. voor 1 nov. 1587; tr. **Herman Parthoens (Pertenus)** uit Millen.

Uit dit huwelijk:

- a. Geertruyt, overl. tussen 15 mei 1584 en 1598; tr. voor 15 mei 1584 **Tylman Pael**, overl. tussen 23 juni 1611 en 28 juni 1619; hij hertr. met Windel, overl. na 1598.

23 juni 1611 getuigenis van Tylman Pael in het proces van Peter Caenen contra Frans van Eynatten.

28 juni 1619 reijngenoot van de erven van Tylman Paell zaliger.¹⁵⁰

IV-1. **Jan Kaenen**, geb. vermoedelijk Margraten ca. 1512 (geschat), op 30 sept. 1547 burger van Maastricht en opgenomen in het gilde der brouwers,¹⁵¹ Brabants schepen van Maastricht 1584, schepen van de Vroenhof 1587,¹⁵² burgemeester van Maastricht 1583¹⁵³-1584, overl. tussen 27 febr. 1592 en 3 jan. 1593; tr. 1e **Helena in 't Broeck alias in den Sampson**, overl. vóór 23 april 1565, dochter van Goessen in 't Broeck; tr. 2e voor 17 juni 1567 **Catharina Dries(sen)**; tr. 3e **Heylwich Crieckel-**

mans, overl. tussen 5 maart 1584 en 22 dec. 1586, dochter van Reiner Crieckelmans.

23 april 1565 Jan Kaenen van Sint-Margraten, wonende te Maastricht, doet voor de justitie van Meerssen afstand van het vruchtgebruik van nader omschreven goederen gelegen te Amby ten behoeve van zijn drie kinderen Pieter, Goesen en Meyken en van een hof genaamd de Knabbenhof, gelegen in Termaar. Goesen en Meyken waren nog onmondig.¹⁵⁴

17 juni 1567 Johan Caenen als man en momboir van Catharina Dries(sen).¹⁵⁵

18 okt. 1571 Jan Kaenen deed afstand van zijn vruchtgebruik van twaalf grote roeden akkerland afkomstig van zijn eerste huisvrouw wijlen Helena in den Sampson gelegen op die Steynstraet omtrent Cauwenberg, gelegen richting Maastricht met de voorkant aan de straat naar Pietersheim. Dit ten behoeve van zijn schoonzoon Reyner Reijmerstock en zijn dochter Meyken Kaenen, die het vervolgens verkochten aan Geertruyd in den Paes.¹⁵⁶

5 maart 1584 Jan Kanen, tegenwoordig burgemeester van Maastricht, man en mombor van Heylwyghen Cryckelmans en met hem zijn zwager mr Hendrick Crieckelmans, huis genaamd 't Cruys gelegen op de Munt, gelegen naast de huizen *Den Rave* en aan de andere zijde *Het Lemken*.¹⁵⁷

22 dec. 1586 Hendrick, zoon van Reijner Crieckelmans en Johan Canen, eertijds burgemeester, voorheen man en



momber van wijlen zijn huisvrouw Heylwig, dochter van Reijner Crieckelmans; daarnaast is er sprake van een weeskind genaamd Trijnen.¹⁵⁸

Uit het eerste huwelijk:

1. Pieter Caenen, op 23 april 1565 meerderjarig.
2. Goessen Caenen, op 23 april 1565 nog minderjarig.
3. Meyken Caenen, geb. ca. 1546 (geschat), op 23 april 1565 nog minderjarig, overl. na 18 okt. 1571; tr. voor 18 okt. 1571 **Reiner Reijmerstock**, overl. na 18 okt. 1571.

Uit het derde huwelijk:

4. Catharina Caenen, begr. Maastricht (St.-Jac.) 6 maart 1655 in *Paradiso*; tr. **Andries Hamekers**, overl. voor 22 maart 1649.

Uit dit huwelijk met de Brabantse nativiteit:

- a. Andries Hamekers.
- b. Anna Hamekers, ged. Maastricht (St.-Jac.) 30 nov. 1628 {peetouders: Anna Dries, Wijnand Swaelen}.

Het lijkt erop dat Catharina Caenen identiek is met Catharina Canen die een buitenechtelijke dochter baarde, verwekt door **Aegidius van Vall**:

- c. Catharina Canen, ged. Maastricht (St.-Cath.) 7 jan. 1613 (Luikse nativiteit) {peetouders: Johan Krijckelmans, Maria Stassen}.

IV-2. **Nicolaes Caenen**, geb. ca. 1515 (geschat), op 5 sept. 1544 door keizer Karel V benoemd tot rentmeester van het Land van 's-Hertogenrade, overl. tussen 16 febr. 1588¹⁵⁹ en 23 juli 1593¹⁶⁰; tr. 1e **Aleth Ackermans**, overl. voor 9 aug. 1563,¹⁶¹ dochter van Peter Ackermans en Aleth Speckhouwers; tr. 2e **Gertruyd Louvenbergh**; tr. 3e **Apollonia van der Marck**.

5 dec. 1657 Nicolaes Kaenen, in zijn leven rentmeester, is gehuwd geweest met Gertruyd Louvenbergh; gedurende hun leven hebben zij bezeten 12 bunder land onder Margraten. Zij hebben verwekt Leonart en Agnes Caenen, Leonart is zonder kinderen.¹⁶²

Uit het eerste huwelijk:

1. Peter Caenen,¹⁶³ overl. na 6 juli 1626; hij wordt op 6 juli 1626 vermeld als broer van Leonardt; heeft dan kinderen. Aleth is waarschijnlijke moeder omdat uit het 2e huwelijk aantoonbaar slechts twee kinderen geboren zijn en uit het 3e huwelijk is ook niet waarschijnlijk, omdat daar slechts sprake is van zoon Johan.

6 juli 1626 *Leonardt Caenen, als voormunder der naergelaeten kinderen van sijnen broeder Peter Caenen oick personelijcken present zijnde.*¹⁶⁴

2. Catharina Caenen (Kaenen), overl. na 13 nov. 1582; tr. 1e voor 7 juli 1573 **Hein Grouwels**, overl. tussen 18 nov. 1575 en 13 nov. 1582, zoon van Vaes Grouwels van Cadier en Else Ruten; tr. 2e voor 13 nov. 1582 **Emond Merckelbach**, overl. na 18 nov. 1582.

7 juli 1573 Hein Grouwels, schoonzoon van Nicolaes Kanen rentmeester.¹⁶⁵

18 nov. 1575 Hein Grouwels met zijn echtgenote Trijnen Khaennen.¹⁶⁶

13 nov. 1582 Lemmen Grouwels, geboren voogd der kinderen van Hein Grouwels en Catrina Kaenen, heeft van Semondt Merckelbach, man van genoemde Catrina, ontvangen drie morgen land.¹⁶⁷

Uit het eerste huwelijk:

- a. Vaes Grouwels.
- b. Ida Grouwels.
- c. Catharina Grouwels
3. Arnold Caenen, **volgt V-1**.

Uit het tweede huwelijk:

4. Leonardt Caenen, rentmeester van het Land van 's-Hertogenrade 12 maart 1593;¹⁶⁸ bleef ongehuwd.
5. Agnes Caenen; tr. **Steffen van Richterich**.

Uit het derde huwelijk:

6. Johan Kaenen, schout van het Land van 's-Hertogenrade 24 sept. 1593,¹⁶⁹ overl. 's-Hertogenrade 30 juli 1614; tr. **jonk-vrouw Gudula van Merode**, dochter van jonker Adam van Merode (Miraedt) en Elisabeth Grünewald. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.

Op 11 juli 1614 stichtte Johan Kaenen, schout van het hoofdgerecht van 's-Hertogenrade, viermaal per jaar een anniversarium in de kerk van 's-Hertogenrade, te houden voor hemzelf, zijn nog in leven zijnde echtgenote Gudula van Miraedt (Merode), en voor hun beider ouders Nicolaas Kaenen en Apollonia van der Marck en Adam von Miraedt en Elisabeth Grünewald.¹⁷⁰

IV-3. **Kerst (Christiaen) Caenen**, geb. ca. 1518 (geschat), schepen van Margraten, in elk geval van 3 dec. 1551¹⁷¹ tot 10 maart 1573,¹⁷² man van leen,¹⁷³ overl. tussen 2 maart 1579 en 2 mei 1583; tr. ca. 1553 (geschat) **Griet Tzije(n) (Sijen)**, dochter van Gerard Tzije, overl. voor 21 dec. 1571 en Barbara, overl. voor 21 dec. 1571.

Uit dit huwelijk (volgorde onbekend):

1. Peter Caenen, geb. ca. 1555 (geschat), **volgt V-2**.
2. Claes Caenen, geb. ca. 1560 (geschat), **volgt V-3**.
3. Christiaen Caenen, geb. ca. 1567 (geschat), **volgt V-4**.
4. Barbara Caenen, overl. na 13 nov. 1587; tr. voor 24 april 1583 **Aert (Ernen) Kicken van Ransdaal**, overl. na 13 nov. 1597.

Op 13 nov. 1597 droeg Ernen Kicken van Ransdaal gehuwd met Barbara Canen het zesde deel van 300 daalders, die de erfgenamen van Kersten Canen tegoed hadden van Knubbenpartijen van Valkenburg, over aan Peter van den Hoeff, drossaard en breukmeester van het Land van Valkenburg.¹⁷⁴

Uit dit huwelijk:

- a. Antonius, vermoord 6 mei 1611, begr. Schin op Geul.
- b. Christiaen, overl. Heer (waarschijnlijk) tussen 18 mei



1627 en 4 mei 1630;¹⁷⁵ tr. **Barbara Jekermans**, dochter van Wijnant Jekermans en Catharina Daems.

V-1. **Arnold Caenen**, overl. voor 15 juli 1587; tr. **jonkvrouw Catharina van Pallandt**, overl. voor 16 okt. 1619, dochter van Sieger van Pallandt en Margaretha zum Merzenhausen (gehuwd in 1540); zij hertr. Hainrich Schoeller van Gereonsweiler.

15 juli 1597 . . . is gekomen Sander Stallenborch van Wijlre met volmacht van Arnold Kaenens nagelaten kinderen, verwekt bij zijn eerste echtgenote Catrinen Paellant.¹⁷⁶

Uit dit huwelijk:

1. Cecilia Caenen; tr. **Marcelius Koch**, beiden overl. na 18 juni 1627.¹⁷⁷
2. Aleth Caenen, overl. voor 18 juni 1627; tr. **Gerardt Silbachs**.
Uit dit huwelijk:
 - a. Catharina Silbachs; tr. **Willem Noothof**
3. Sieger Canen, overl. tussen 16 okt. 1619 en 18 juni 1627; tr. **Odilia Beeck**.

16 okt. 1619 *Sieger Canen ontfangen alsulcke goederen als hem nae doet sijner elders Arnolt Canen en Catharina van Pallant sijn aengestorven.*¹⁷⁸

Uit dit huwelijk:

- a. Catharina Canen; tr. 1e **Gotterden Strouven**; tr. 2e **Thiel Bertrams** van Gereonsweiler

V-2. **Peter Caenen**, geb. ca. 1555 (geschat), overl. tussen 25 juni 1631 en 22 mei 1641; tr. ca. 1589 (geschat) **Catharina van den Hoven alias Sanders**, overl. na 17 febr. 1626,¹⁷⁹ dochter van Sander (Alexander) van den Hove, woonachtig te Broekhem onder Houthem.

Uit dit huwelijk (volgorde onzeker):

1. Christiaan Caenen, geb. ca. 1590 (geschat), overl. (vermoord) 8 febr. 1615.
2. Maria Caenen (Canen), geb. ca. 1593 (geschat), overl. na 5 nov. 1648; tr. 1e vóór 21 nov. 1616 **Jan Bemelmans**,¹⁸⁰ geb. Gasthuishof onder Bemelen ca. 1585/90, woonde te Wolfshuis onder Wijlre, gegoed onder Bemelen en Wijlre, overl. tussen 10 juni 1630 en 26 febr. 1631, zoon van Heijn Bemelmans, pachter van de Gasthuishof onder Bemelen, en Jehenne Simons; tr. 2e Cadier 26 febr. 1631 {geen getuigen vermeld} **Heijn Hoessels (Horssels)**, overl. na 5 nov. 1648, weduwnaar van Catharina Herben, dochter van Willem Herben.

Op 4 febr. 1634 deed Willem Herben afstand van het levenslange vruchtgebruik van een weide gelegen in Broekhem onder de Caart van Oppe, genaamd de *Canenput*, ten behoeve van zijn kinderen Willem, Peter, Nelis en Jan Herben en zijn schoonzoon Heyn Hoessels.¹⁸¹

Uit het eerste huwelijk:

- a. Christianus (Kerst) Bemelmans,¹⁸² geb. Bemelen, ged. Cadier 12 juni 1622 {peetouders: Cornelius Bemelmans,

Catharina dochter van Petrus Smeets op Wolfshuis}, herbergier van de herberg genaamd *In de Meulen* te Eckelrade, schapenhouder, overl. tussen 27 jan. 1684 en 13 jan. 1705, tr. vóór 1 mei 1653 **Catharina Caldenborch**, ged. Houthem 12 april 1626, overl. vóór 13 jan. 1705, dochter van Franciscus Caldenborch, beëdigd vorster en boswachter van het Ravensbosch, schepen van de bank Houthem, en Ida Daemen.

- b. Catharina (Catrijn) Bemelmans, geb. ca 1624; tr. vóór 5 nov. 1648 **Gwilhelmus (Willem) Hoessels (Horssels)**, geb. Cadier, ged. Cadier 8 febr. 1626, zoon van Henrick Hoessels en Catharina Herben.

5 nov. 1648 Willem Hoessels, zoon van Henrick Hoessels en Catharina Herben, getrouwd met Catharina Bemelmans dochter van Marie Caenen, weduwe van Jan Bemelmans erft van zijn ouder.¹⁸³

- c. Johenne Bemelmans, geb. Wolfshuis, ged. Wijlre 25 aug. 1626 {peetouders: Nicolaus zoon van Petrus Kanen, Elizabetha dochter van Petrus Fabri . . .}, overl. Gereutje par. Cadier 24 april 1717, begr. Bemelen; tr. vóór 13 mei 1651 **Joannes Schreurs (Schruers)**, woonde respectievelijk te Honthem (1651) en Bemelen (1711).

22 mei 1641 Cerst en Catrijn Bemelmans, zich sterk makende voor hun zus Jehenne, kinderen verwekt bij wijlen Jan Bemelmans en Maria, dochter van wijlen Peter Canen; Gerardt en Claes Caenen, gebroeders als naastverwanten.¹⁸⁴

3. Alexander Caenen, geb. ca. 1596 (geschat), **volgt VI-1**.
4. Jan Caenen, geb. ca. 1598 (geschat), vóór 1653 pastoor te Spaubeek,¹⁸⁵ overl. tussen 19 sept. 1653 en 6 mei 1688.
5. Claes Caenen, geb. ca. 1601 (geschat), **volgt VI-2**.
6. Gerard Caenen, geb. ca. 1604 (geschat), **volgt VI-3**.
7. Margriet Caenen.

V-3. **Claes Caenen**, geb. ca. 1560 (geschat), wonende te Scharn, 12 jan. 1609 burger van Maastricht in het gilde der hoveniers,¹⁸⁶ overl. tussen 29 okt. 1621 en 8 febr. 1623; tr. voor 23 juli 1609 **Anna Jekermans**, overl. na 26 febr. 1638, dochter van Wijnand Jekermans en Catharina Daems; zij hertr. voor 20 april 1627 Jan Stevens.¹⁸⁷

23 juli 1609 Claes Caenen en huisvrouw Anna.¹⁸⁸

18 jan. 1616 Claes Kanen gehuwd met Anna Jekermans; reijngenoten de erfgenamen van rentmeester Claes Kanen; wijlen Christiaan Kanen, vader van voornoemde Claes.¹⁸⁹

29 okt. 1621 Claes Canen.¹⁹⁰

8 febr. 1623 *Christiaan Caenen, Claes Caenen saliger soon van Scharn.*¹⁹¹

Uit dit huwelijk:

1. Christiaan Caenen, geb. ca. 1600 (geschat), **volgt VI-4**.



8 febr. 1623: Christiaan, zoon van wijlen Claes Caenen van Scharn.

1698; zij hertr. Christiaan Caenen (van Terlinden), zoon Gerard Caenen en Anna van den Hoven.

V-4. **Christiaan Caenen**, geb. ca. 1567 (geschat), overl. voor 25 jan. 1625; tr. waarschijnlijk Maastricht (Wyck) **Judith Solders**, overl. na 11 maart 1662.

Uit dit huwelijk:

1. Maria Caenen; tr. **Jan Nelissen**.
2. Margriet Caenen; tr. 1e **Gerard Breekers**, vermeld op 23 jan. 1630;¹⁹² tr. 2e **Steven Proosten**, vermeld op 16 sept. 1652.¹⁹³
3. Joanna Caenen, overl. na 26 okt. 1675; tr. **Peter Brouwers**, overl. voor 26 okt. 1675.
4. Christiaan Caenen, schepen van Margraten, burger van Maastricht, overl. tussen 18 juli 1685 en 20 okt. 1685; tr. **Maria Brouwers**, overl. tussen 22 nov. 1668 en 18 juli 1685.
5. Gerard Caenen, overl. na 12 juni 1676.
6. Ida Caenen, overl. tussen 5 juli 1656 en 14 sept. 1661; tr. **Jan Haesen**, zoon van Arnold Haesen en Joanna Nelissen.
7. Peter Caenen, overl. tussen 8 jan. 1678 en 18 juli 1685; tr. voor 14 sept. 1661 **Barbara Schaffs**, begr. Margraten 1 juni

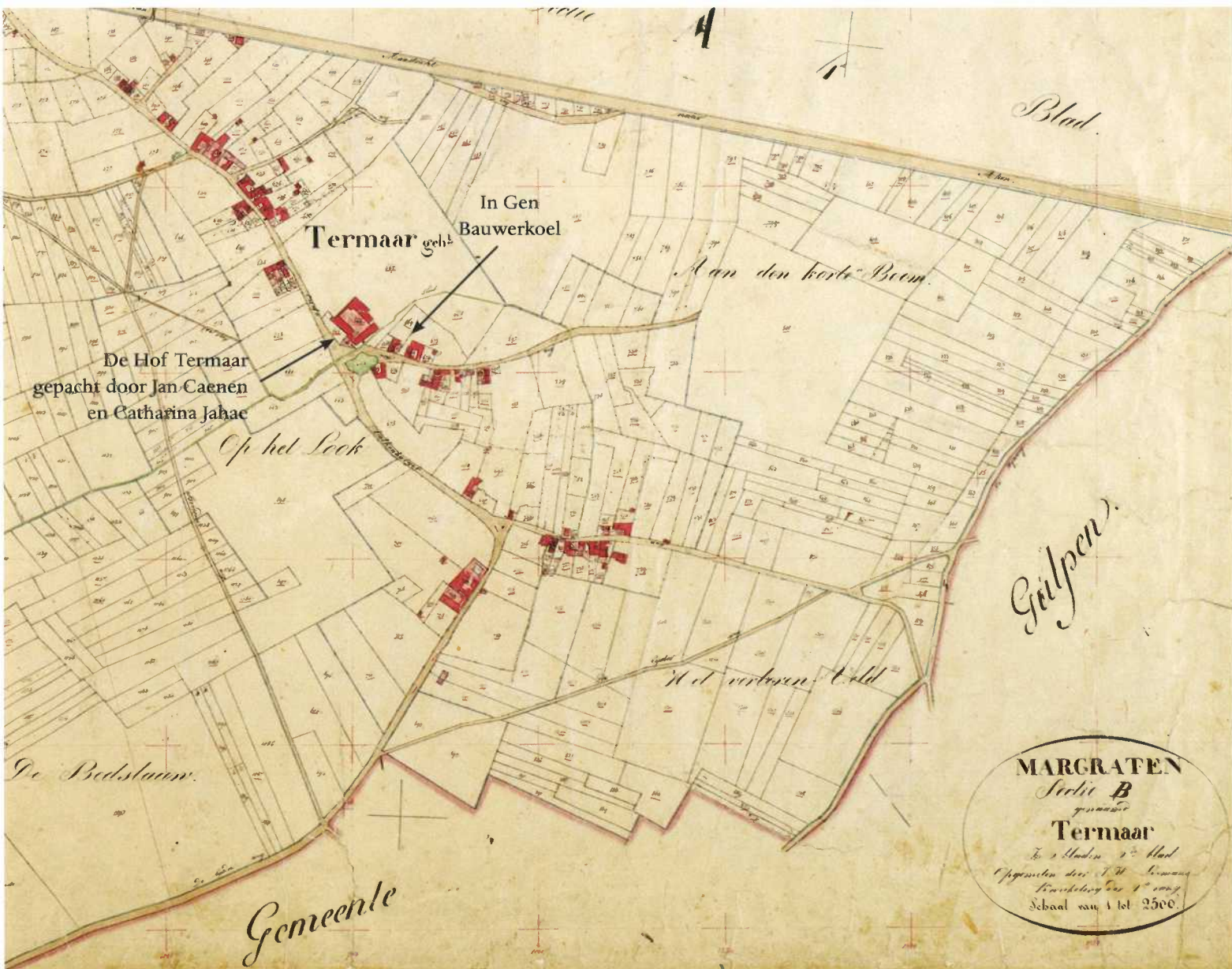
VI-1. **Alexander Caenen**, geb. ca. 1596 (geschat), schepen van Margraten¹⁹⁴ en Itteren,¹⁹⁵ soldaat in de compagnie van de gouverneur van Maastricht, begr. Maastricht bij de augustijnen (St.-Mart) 19 april 1665; tr. 1e ca. 1621 **Catharina van den Elsen**; tr. 2e voor 25 juni 1625 **Catharina Kakarts**, overl. na 21 aug. 1632; tr. 3e Maastricht (St.-Mart.) 22 nov. 1633 **Magdalena Vaessen** (wed. van Herman Mertens), begr. te Maastricht (St.-Mart.) 13 jan. 1660; tr. 4e Heer 21 nov. 1664 {get. Joannes Rutten, Catharina Rutten} **Catharina Aerts**, overl. na 17 dec. 1668; zij hertr. Gillis Cremers.

25 juni 1625 Alexander Caenen, soldaat van de compagnie van de gouverneur van Maastricht, Catharina Kakarts zijn echtgenote; huis en hof in Wyck in de Hoogbrugstraat.¹⁹⁶ 15 maart 1627: Sander Caenen en zijn tweede vrouw Trijnen.¹⁹⁷

Uit het eerste huwelijk:

1. Christiaan Caenen, ged. Cadier 5 juni 1622 {peetouders: Palm Linckens, Barbara Kicken}, overl. na 19 sept. 1653.

Uitsnede van de kadastrale kaart 1811-1832: minuutplan Margraten, Limburg, Sectie B, blad 02 (MIN11059B02).
Gebied waar de familie Caenen gegoed was.





*De twee foto's van de hoeve Termaar met zicht richting de weg In Gen Bauwerkoel, gefotografeerd in 1963 door G.Th. Delemarre.
Bron: Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, objectnummers 82.396 en 82.393.*





6 maart 1653 Alexander Kaenen; *ad visum unici sui filii Christiani Caenen* [vertaling: voor zijn enige zoon Christianus Caenen].¹⁹⁸

19 sept. 1653 Christiaan Kaenen, priester, zoon van Alexander Kaenen, burger van Maastricht en wijlen Catharina van der Elsen; noviet bij de Capucijnen; wees als erfgenamen aan zijn tantes Marie en Anne van der Elsen en zijn peter Christiaan Ingbers.¹⁹⁹

Uit het derde huwelijk met de Brabantse nativiteit:

2. Peter Caenen, ged. Maastricht (St.-Mart.) 27 juni 1635 {peterouders: Johannes Canen, Anna Canen, Christina Vaessen}, overl. voor 6 maart 1653.
3. Peter Caenen, ged. Maastricht (St.-Mart.) 11 sept. 1640 {peetouders: Matthi van Ophoeven en Maria Stalleborch}, overl. voor 6 maart 1653.
4. Claes Caenen, ged. Maastricht (St.-Mart.) 15 sept. 1641, begr. aldaar 15 sept. 1645.

VI-2. **Claes Caenen**, geb. ca. 1601 (geschat), overl. tussen 22 okt. 1656 en 1663; tr. tussen 17 mei 1639 en 18 nov. 1641²⁰⁰ **Maria Kevers**, overl. tussen 18 sept. 1666 en 2 jan. 1677.

18 sept. 1666 Judith Caenen, reijngenoote de weduwe Claes Caenen.²⁰¹

2 jan. 1677 Jan, Gielen, Keerst en Willem Caenen, gebroeders, Jan Brouwers, man en momboir van Catharina Caenen, gezamenlijke erfgenamen van wijlen Claes Caenen en Maria Kevers, hun twee absente zusters Barbara en Maria Caenen.²⁰²

Uit dit huwelijk:

1. Jan Caenen, geb. ca. 1640 (geschat), kerkmeester 1697 te Margraten, pachter van de hoeve Termaar onder Margraten, begr. Margraten 13 april 1700; tr. **Catherina Jahae**, begr. Margraten 9 dec. 1707.
2. Giel Caenen, geb. ca. 1642 (geschat), begr. Margraten 15 maart 1717; tr. 1e Gulpen (burgerlijk huwelijk) 30 juni 1687 **Elisabeth Breekers** uit Groot-Welsden; tr. 2e 1677 **Elisabeth van Werst**, begr. Margraten 20 aug. 1724.
3. Catharina Caenen, geb. ca. 1644 (geschat), begr. Margraten 2 juli 1696; tr. 1e **Jan Brouwers**; tr. 2e **Joannes Jahae**.
4. Christiaan Caenen, geb. ca. 1646 (geschat), wordt genoemd bij deling in 1677, overl. voor 1695.
5. Barbara Caenen, geb. ca. 1648 (geschat), wonende te Termaar, begr. Margraten 31 jan. 1716; tr. **Lambertus Weerds**, kerkmeester in 1699 te Margraten.
6. Willem Caenen, geb. ca. 1650 (geschat), begr. Margraten 12 nov. 1701; tr. Gulpen 15 okt. 1686 **Maria Weerds**, geb. Margraten, begr. ald. 14 okt. 1710, dochter van Hendrik Wirts en Agnes Koekkelmans.
7. Maria Caenen, geb. ca. 1652 (geschat), tr. **Jan Frederix**.

VI-3. **Gerard Caenen**, geb. ca. 1604 (geschat), begr. 's-Gravenvoeren 3 juli 1670; tr. ca. 1625 (geschat) **Anna van den Hoven**, begr. Spaubeek 29 april 1669, dochter van Willem van de Hoven genannt Carsfeld en Maria Schelen.

Uit dit huwelijk:

1. Peter Caenen, geb. Margraten ca. 1626 (geschat), op 14 nov. 1651 burger van Maastricht in het gilde der Brouwers,²⁰³ overl. voor 22 nov. 1670; tr. **Catharina van der Meulen**, weduwe van Anthonius Vliecks.

22 nov. 1670 Joannes Canen, pastoor van 's-Gravenvoeren, maakte zijn testament. Als erfgenamen werden aangewezen zijn broers en zusters en de kinderen van wijlen zijn broer Peter Caenen.²⁰⁴

2. Jan Caenen, geb. ca. 1628 (geschat), pastoor te 's-Gravenvoeren (1656-1688) en pastoor te Aubel (1688-1708), overl. Aubel 17 aug. 1708, 80 jaar oud, grafsteen met wapenschild in de kerk van Aubel.
3. Sander Caenen, overl. na 1708; tr. 's-Gravenvoeren 8 juli 1671 **Maria Duyckarts**, zij hertr. Gillis Cremers.
4. Willem Caenen, overl. na 1708; tr. 's-Gravenvoeren 1675 **Clementine Duyckarts**.
5. Maria Caenen, overl. tussen 10 feb. 1671²⁰⁵ en 2 sept. 1700;²⁰⁶ tr. Schinnen juli 1651 **Claes Meecx**, ged. Schinnen 3 mei 1629, wonende te Puth, zoon van Godefridus Meex.
6. Keerst Caenen alias Van Terlinden, overl. voor 17 juni 1708; tr. 1e 's-Gravenvoeren 20 aug. 1668 **Anna van Wijler**; tr. 2e **Barbara Schaffs**, weduwe van Peter Caenen uit Margraten, zoon van Kerst Caenen en Maria Brouwers.
7. Elisabeth Caenen, overl. Aubel 3 jan. 1723; tr. 's-Gravenvoeren 14 jan. 1671 **Gerard Royen**, overl. na 3 jan. 1723.
8. Barbara Caenen, overl. voor 25 okt. 1679; tr. **Cornelis Wouters**, overl. na 31 december 1695.
9. Catharina Caenen; tr. voor 29 juli 1650 **Paulus Jahae**.²⁰⁷

7 maart 1678 compareerde in eigen persoon Catharina Caenen, weduwe wijlen Paulus Jahae. Zij verklaarde dat wijlen haren voornoemde man gekocht gehad van haar halfbroer Keerst Caenen van Terlinden een stuk land gelegen achter het dorp Ter Maar; Sr Joannes Caenen, ook haar halfbroer, pastoor 's-Gravenvoeren.²⁰⁸

Waarschijnlijk was Catharina een onwettig kind. Er was zeker geen eerder huwelijk van haar vader Gerard. Op meerdere plaatsen wordt gezegd dat zijn huwelijk met Anna van den Hoven zijn eerste huwelijk is.

VI-4. **Christiaan Caenen**, geb. ca. 1600 (geschat), augustijn en apostaat, uitgetreden,²⁰⁹ overl. tussen 3 dec. 1663²¹⁰ en 17 september 1664;²¹¹ tr. Maastricht 23 febr. 1658 (Ned.Herv.) en Beek (Ned.Herv. met attestatie van Maastricht) 9 maart 1659 **Odilia Jongen**, weduwe van Frederic Leduc, zij maakte op 13 okt. 1668 haar testament.²¹²

3 dec. 1663 testament van Christiaan Caenen gehuwd met (huwelijkse voorwaarden 25 maart 1660) Odilia Jonghen weduwe van Fredrick le Ducq; gereformeerd; ten overstaan van notaris Goffin te Maastricht.²¹³ Erfgenaam was zijn zoon Joannes Caenen.

13 okt. 1668 testament van Odilia Jongen, laatst weduwe van Christiaan Caenen; erfgenamen waren haar voor-kinderen Cathrijn le Ducq, Guilliam le Ducq en haar nakind Joannes Caenen.²¹⁴



Uit dit huwelijk met de Brabantse nativiteit:

1. Claes Caenen, ged. Maastricht (Ned.Herv.) 1 okt. 1660.
2. Johan Caenen, geb. 2 febr. 1662 om 2 uur 's middags,²¹⁵ ged. Maastricht (Ned.Herv.) 3 febr. 1662, overl. 4 maart 1687, ongehuwd en kinderloos.

II-2. **Jan Kanen de jonge**, geb. ca. 1445, wonende te Gulpen, overl. tussen 12 april 1513 en 17 nov. 1525; tr. voor 22 febr. 1478 **Oetgen (Uyde) Roselers**, overl. na 23 dec. 1478, dochter van Peter Roselers en Elisabeth N.N.

22 febr. 1478 Elisabeth Roselers staat het vruchtgebruik af van goederen gelegen in Wyck aan Johannes Canen als momber van Oede sijne huisvrouw en haar zusters Elizabeth, Mechtildis en Maria.²¹⁶

23 dec. 1478 Jan Kanen de jonge van Gulpen, Uyde zijn echtgenote, Jan Kanen zijn broer.²¹⁷

Een van beide Jannen (Jan de Oude, Jan de Jonge) was eerder getrouwd met **Grietgen Karis**, dochter van Jan Karis. Daardoor is het mogelijk dat zij de moeder is van een of meer van de onder II-1 en II-2 vermelde kinderen. De dag na Lieve Vrouwe 1469 Jan Kaeris draagt over aan Johan, Peter Kanens zoon, zijn schoonzoon en zijn dochter Grietgen; Peter Mulaert, Peter Kanen schepenen.²¹⁸

Uit dit huwelijk:

1. Peter Kanen, overl. tussen 12 april 1513 en 17 nov. 1525; tr. **Zhrynge Vernymps**, overl. voor 17 nov. 1525. Waarschijnlijk bleef dit huwelijk kinderloos.

17 nov. 1525: Johan Kanen, vader van de voornoemde Joesten vader, overleden; zijn zus Oitgen; na de dood van Thryngen Vernijmpts, de echtgenote van Peter Kanen zaliger, de broer van Joest.²¹⁹

2. Joest Kanen, overl. na 5 okt. 1544.
3. Oitgen Kanen (de jonge), overl. na 11 nov. 1556; tr. (waarschijnlijk) **Lemmen Kackarts**; er is tenminste een zoon: Jan.

Met dank aan Ton van den Berg, Jan Hanssen, Funs Patelski en Ruud Straatman voor hun enthousiaste medewerking.

Noten

- 1 Met betrekking tot de spelling het volgende: Caenen is de meest voorkomende spelling. De naam kan op velerlei wijzen gespeld worden en ze zijn ook allemaal aangetroffen. Mijn grootvader, ook een Christiaan, is verantwoordelijk voor mijn eigen spelling Caanen; de afstammelingen van zijn twee broers schrijven Caenen.
- 2 Een uitgave uit 1983, tot stand gekomen onder auspiciën van de Restauratiecommissie der R.K. Kerk St.-Margareta te Margraten.
- 3 Er is voor deze studie (nog) geen onderzoek verricht in de archieven van de Raad van Brabant te Brussel.

- 4 RHCL, 01.075, archief Landen van Overmaas (LvO), inv.nr 9247.
- 5 Ook van deze Caenen-Solders tak leven nu nog afstammelingen. De genealogie van deze tak komt in dit artikel niet aan de orde.
- 6 De tak Caenen-Jekermans sterft twee generaties later.
- 7 Antonius Kicken, die op 6 mei 1611 eveneens vermoord werd, was hoogstwaarschijnlijk hun zoon. Zijn grafkruis staat tegen de kerk van Schin op Geul.



- 8 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2209.
- 9 Vergelijk Christmas en Kerstmis.
- 10 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9273.
- 11 21 dec. 1571: *hat Kerst Kaenen end sijn erffen met hand, halm en mond overgedragen alle sein gedeelten soe hem nae doith van vader en moder van sijner huisvrouw Margraeten, Gerart en Barbe Tzijen aengevallen en ist Reysterstock huys . . . landerijen in behoef Heynen, Gerart Peerbooms soon, sijnen swaeger hat nochtans der voors. Kerst gereserveert en voorbehalden den hoff tot Overom sampt sein als van Joesten Kerkhofs der wederdelingen nog ii morgen in de Betsloo gelegen rg. Jan Kaenen voir hoef Kerst Kaenen en dat in eynen erffwissle als veur huis en hoff in Schoeler.* RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9149, image RHCL_01.075_9149_00005 en RHCL_01.075_9149_00006.
- 12 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9273.
- 13 RHCL, Burgerboeken Maastricht (BUB). inv.nr 276.
- 14 RHCL, Maastrichter ambachten (13.D.A), inv.nr 393.
- 15 RHCL, Brabants Hooggerecht (BHG), inv.nr 716, 218.
- 16 RHCL, BHG inv.nr 720, 223.
- 17 RHCL, Luiks Hoogerecht (LHG), inv.nr 348, 268: 5 maart 1584: *Jan Kanen, tegenwoordig borgermester deser stadt man en momboir van Heylwyghen Cryckelmans met hem syn swaeger mr Hendrick*



- Criekelmans, huis 't Cruys gelegen op de Moentte, ter ene zijde huis den Rave, het Lemken ter andere.*
- 18 RHCL, BHG inv.nr 720: 25 april 1588: *Jan Kanen, officiaal van Ludich en mr Henrick van Dorn uit crachte van beschudde, huys gelegen op den Munt genampt dat Gulden Cruys rg. naar stadhuys den Raeff ende ter andere eijnden nae den merckt int hoof naest Lemken,....*
- 19 Kopie Fontes Rodensis, met nummer CC 5768a.
- 20 O.a. RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2210, d.d.12 maart 1593.
- 21 H.H.E. WOUTERS, *Grensland en bruggenhoofd*, in de serie: *Maaslandse Monografieën* 11, 208. Helaas staat in dit boek een hinderlijke fout: Hanen i.p.v. Kanen. J.H.M. MOSMULLER, *Repressie in het Hertogdom Limburg en de drie andere Landen van Overmaas 1567-1570, Historische Studies Geuldal 1996.*
- 22 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2210, 24 sept. 1597.
- 23 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9147.
- 24 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9273.
- 25 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9147.
- 26 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9149, image RHCL_01.075_9149_00201.
- 27 RHCL, LHG inv.nr 347, 157v. In september 1576 deed Beatrix Canen, weduwe van Herman Pertenus van Millen, afstand van haar vruchtgebruik dat zij genoot van twee huizen gelegen in de Brugstraat ten behoeve van haar schoonzoon Thilman Pael.
- 28 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9147. Op 10 mei 1563 ruilde Herman Parthuyns van Tricht met Kerst Kaennen, *syn swaeger* onroerende goederen. Kerst was een aangetrouwde zwager.
- 29 RHCL, Hooggerecht van de Vroenhof (VHG), inv. nrs 224, 281 en 311, d.d. 15 mei 1584. Vermelding van Thilman Pael, Geertruyt zijn huisvrouw en hun huis en hof in de Roystraat te Maastricht.
- 30 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9149, image RHCL_01.075_9149_00221. Tylman Pael hertrouwde met Wijndeke N.N. Anno (datum niet ingevuld) 1598: *Tylman Pail met sijne huisvrouw Wijndeke heeft gegicht, Nicolaes Kaenen sijnen neef grond in Margraten tussen Termaar, reygenoten Meicken Kaenen naergelaten weduwe Lemmen Grouwels.* Nicolaes was een aangetrouwde neef.
- 31 ARA Brussel, inv.nr 5493, Fiefs relevants de la Court Féodales de Rolduc.
- 32 RHCL, BHG inv.nr 714, 55v.
- 33 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2204.
- 34 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9146.
- 35 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 8803.
- 36 Ibidem.
- 37 RHCL, Laagerecht inv.nr 4478, 383.
- 38 RHCL, LHG inv.nr 333, 149v.
- 39 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9144, 87.
- 40 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9144, 22v.
- 41 RHCL, Parochiearchief Gulpen, 14.C018, inv.nr 1.
- 42 RHCL, Laagerecht inv.nr 4474, 74. De oudste vermelding van De Kroon stamt uit 1439. Op 29 jan. lezen we: *die vrouwe in die Crone te Gulpen.* Hoe deze vrouwe heette, werd niet vermeld. De vermelding staat op folio ii verso en is ongedateerd. Op folio x staat een jaartal: 1444. Omdat er later meerdere jaartallen volgen, in chronologische volgorde, mag verondersteld worden dat de vermelding op ii verso van 1444 of nog vroeger is.
- 43 RHCL, LvO inv.nr 9144, 107, image RHCL_01.075_9144_0125.
- 44 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9145, 69.
- 45 RHCL, BHG inv.nr 710, 189.
- 46 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9144.
- 47 Ibidem.
- 48 RHCL, BUB inv.nr 370.
- 49 RHCL, LHG inv.nr 330, 127.
- 50 RHCL, Laagerecht inv.nr 4488, 37, 38 en 184.
- 51 RHCL, Laagerecht inv.nr 4488, 261.
- 52 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 8803.
- 53 RHCL, BHG inv.nr 712, 44 en 45.
- 54 RHCL, BHG inv.nr 712, 87.
- 55 RHCL, BHG inv.nr 709, 351. Elisabeth Roselers staat vruchtgebruik af aan Johannes Canen als momber van Oede zijn echtgenote en haar zussen Elisabeth, Mechtildis en Maria; hieruit leid ik af dat Elisabeth de moeder is.
- 56 RHCL, LHG inv.nr 330 los vel. Op 10 mei 1482 vond een deling plaats tussen Peter Roselers' kinderen Lysbeth, Jan, Mechteld, Oitgen, Peter, Marie en Jan Kaenen als momber van Oede.
- 57 RHCL, BHG inv.nr 709, CXCVI, CXCVI verso en CXCVII.
- 58 RHCL, BHG inv.nr 709, IILXII.
- 59 RHCL, BHG inv.nr 709, 699.
- 60 RHCL, Laagerecht inv.nr 4491, LIXV.
- 61 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 8803.
- 62 RHCL, Schepenbank Breust inv.nr 1, 444: 17 april 1509: Joesten Kaenen van Gulpen; 22 vaten rogge grond Bruysterbos, eveneens: 499, 514, 528: Joest Jansz, Joest van Gulpen.
- 63 RHCL, RAL, 01.075, LvO inv.nr 9147, image RHCL_01.075_9147_00095.
- 64 RHCL, BHG inv.nr 712, 87. Oitgen had ook haar moeder kunnen zijn, maar er staat heel uitdrukkelijk *Oitgen, Jan Canen dochter.*
- 65 RHCL, Breust inv.nr 1,444.
- 66 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9147, image RHCL_01.075_9147_00018.
- 67 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9147.
- 68 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9147.
- 69 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9148.
- 70 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9145, 42, image RHCL_01.075_9145_097-098.
- 71 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9145, 68v en 69, image RHCL_01.075_9145_147-148.
- 72 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 8803.
- 73 RHCL, BUB inv.nr 60.
- 74 De Kroon in Gulpen bestaat nog steeds. Hij ligt aan de Gulp. Aan de overkant van de Gulp loopt, vanuit de Kroon bezien, naar rechts de Looiersstraat. Het is dus aannemelijk dat de familie naast de herberg, stroomafwaarts ook een leerlooierij bezat.
- 75 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9144, 133 en 133v.
- 76 RHCL, Laagerecht inv.nr 4488, 261.
- 77 RHCL, BHG inv.nr 712, 38.
- 78 RHCL, BHG inv.nr 714, 55v.
- 79 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 8803, 9v, 10 en 10v.
- 80 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 8803.
- 81 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 8789, zonder datum, 83.
- 82 RHCL, Laagerecht inv.nr 4474, 27v.
- 83 Gepubliceerd als *Necrologium der Kerk van Valkenburg* ca 1500; PSHAL, Tome LX, 1924, blz. 251-312 met een inleiding door P. DOPPLER.
- 84 7 juni: *Obyt Johannes Koick, qui legavit pro anniversario suo et Aleydis uxoris sue supra domum quam tenuit Cruythuis juxta domum Petri Kanen, . . .* Overleden Johannes Koick die doneerde voor zijn jaargetijde en voor zijn echtgenote Aleydis boven het huis dat het Cruythuis had bij het huis van Peter Kanen
13 aug.: *Com. Trude Keuten, que legavit pro se ac parentibus suis supra*



- ruellam infra domum Petri Kanen et domum Cruythuis; . . . Ter gedachtenis aan Trude Keuten die doneerde voor zichzelf en haar ouders boven het straatje tussen het huis van Peter Kanen en het Cruythuis.*
- 85 Mij is niet bekend waar dat is. Als een lezer het weet, houd ik me aanbevolen.
- 86 Dit feit kan van belang zijn voor genealogen die zich met de familie Huijnen bezig houden. Interessant is dat uit zijn getuigenis blijkt dat Margraten een kapelaan, genaamd Nicolaes Busch, heeft gehad. In 1611 was Busch al overleden.
- 87 In het allernieuwste taalgebruik: laaggeletterd!
- 88 Deze getuigenis heb ik niet in de processtukken aangetroffen.
- 89 FRANK HOVENS, Kasteel Neubourg in 1568 door de troepen van Willem van Oranje met een 'bezoek' vereerd, in: *De Maasgouw* 127 (2008), 103-105.
- 90 *Een bijdrage tot de historie van Margraten*, mei 1983, Uitgave tot stand gekomen onder auspiciën van de Restauratiecommissie der R.K. Kerk St.-Margareta te Margraten, 93.
- 91 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 8677, geen folionummer. Later is met potlood 77 aangebracht.
- 92 Dr. Henk Thewissen.
- 93 Daarvoor stonden ze in de voortuin van de pastorie. Zie: *Een bijdrage tot de historie van Margraten*, 108. Het is geenszins zeker dat dit de oorspronkelijke plek is.
- 94 We zien een aantal enkele klinkers waar we dubbele klinkers zouden verwachten. Waarschijnlijk deed men dit om ruimte uit te sparen.
- 95 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2209, 29v, image RHCL_01.075_2209_0035
- 96 Waarschijnlijk was hij peetoom bij de doop van Peter, een zoon van zijn broer Alexander op 27 juni 1635 in Wyck. Als op 19 sept. 1653 Christiaan, een andere zoon van Alexander, zijn testament maakte (zie genealogisch fragment), is ene Hr. Johannes Caenen getuige. Dat was ongetwijfeld deze pastoor.
- 97 Ik heb (nog) geen verwantschap kunnen vaststellen tussen Catharina en Anna.
- 98 Joannes Caenen was 30 jaar pastoor van 's-Gravenvoeren en daarna nog 25 jaar van Aubel. Hij overleed in 1708, 80 jaar oud. Zijn grafsteen is nog steeds in de kerk van Aubel te bewonderen (links van ingang in de muur).
- 99 Zie over Joannes Caenen, pastoor van 's-Gravenvoeren en Aubel mijn artikel 'Waar kwam de pastoor vandaan?' in: *Op de Huugte*, 2014 (uitgave van de Heemkundevereniging Margraten), 77-83.
- 100 Ik stam af van Caenen-Sanders.
- 101 Woonde in Scharn. Op 12 jan. 1609 verkreeg hij het burgerschap van Maastricht in het gilde der hoveniers; RHCL, BUB inv.nr 538.
- 102 Zij hadden vervolgens ook weer een zoon Christiaan, die, om het overzichtelijk te houden, ook met ene Maria Brouwers trouwde. Hij was na de toedeling van Margraten aan het Staatse (Hollandse) deel van het Land van 's-Hertogenrade (1663) een van de laatste katholieke schepenen van Margraten voordat deze definitief door protestanten werden vervangen. Ook hij werd vermoord, in 1707 door een Franse soldaat.
- 103 A.J.H. UBACHS, Twee heren, twee confessies. De verhouding van Staat en Kerk te Maastricht, 1632-1673, in de reeks: *Maaslandse Monografieën* nr. 21, 374-376.
- 104 Zie over de familie Kicken A.S.M. PATELSKI, De familie Kicken uit Wijlre in de 17e en 18e eeuw, in: *Historische en Heemkundige Studies in en rond het Geuldal. Jaarboek 1992*, Valkenburg aan de Geul 1992, in bijzonder 9-10.
- 105 Zie hierover mijn artikel Erfenis en ergernis, in: *De Maasgouw* 136 (2017), 170-176.
- 106 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 1326.
- 107 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 8522.
- 108 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9153.
- 109 RHCL, LHG inv.nr 361, 91v.
- 110 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9153.
- 111 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9215.
- 112 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2209.
- 113 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2217.
- 114 Sprinkstraat en Burgemeester Ronckersplein.
- 115 Er bestaat nog steeds een Scheuldersteeg.
- 116 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9152.
- 117 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2217.
- 118 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9215.
- 119 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9150.
- 120 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2209.
- 121 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9274.
- 122 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2217.
- 123 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9150.
- 124 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9150.
- 125 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2209, 29v, image RHCL_01.075_2209_0035.
- 126 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9274, image RHCL_01.075_9274_00077.
- 127 Alexander trouwde nog een vierde keer met Catherina Arts (Heer, 21 nov. 1664). Catherina op haar beurt hertrouwde met Gillis Cremers; RHCL RAL, 01.075, LvO inv.nr 9219, 1 sept. 1667.
- 128 St. Martinus, Wyck, 22 nov. 1633; Magdalena was eerder gehuwd met N.N. Meertens; zij werd op 13 jan. 1660 begraven in de Sint-Martinusparochie.
- 129 Uit dit huwelijk werd waarschijnlijk ook een zoon Nicolaus geboren; op 15 sept. 1641 werd een kind (proles) van Alexander Caenen begraven (St.-Martinus). Op dezelfde dag werd in dezelfde kerk ene Nicolaus Kaenen (zonder vermelding van ouders) gedoopt; bijna zeker was dit dezelfde baby.
- 130 26 febr. 1631, Cadier. Uit dit huwelijk werden zeker nog zes kinderen geboren.
- 131 Gerard had ook een zoon genaamd Peter. Deze Peter werd vrijwel zeker in Margraten gedoopt, doch onbekend wanneer. De doopregisters van Margraten van vóór 1677 zijn niet bewaard gebleven.
- 132 Begraven 19 april 1665, St.-Martinus, Wyck, Maastricht, *apud Augustin*
- 133 Waarschijnlijk was Alexander van den Hove een zoon van Peter van de Hove en Cathrijn Speckhouwrs. RHCL, 16.0538/1 Oost/Strucht, inv.nr 338, 9-8-1563. Zie ook: FUNN PATELSKI met medewerking van MARIE-ANNE VAN DER CRUIJS, *Limburgse Verwantschappen. Bijzondere familierelaties gebaseerd op de kwartierstaat Van der Cruijs-Gilissen*, Gronsveld en Rotterdam 2012, 446, 490-491.
- 134 RHCL, BHG inv.nr 730, 325 in combinatie met 15 maart 1627: Sander Caenen en zijn tweede vrouw Trijnen, RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9153, image RHCL_01.075_9153_00060
- 135 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9216.
- 136 RHCL, BHG inv.nr 710, 189: Yden Peters dochter inden Croon tot Gulpen.
- 137 RHCL, 14.C 018 Parochiearchief Gulpen inv.nr 1, iiv.
- 138 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9144, 87, image RHCL_01.075_9144_0087.



- 139 RHCL, BHG inv. nr 710, 189.
- 140 RHCL, BHG inv.nr 712, 87.
- 141 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 8803, 10v.
- 142 RHCL, BHG inv.nr 712, 44.
- 143 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 8803.
- 144 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9149, image RHCL_01.075_9149_00107.
- 145 RHCL, BHG inv.nr 714, 55v.
- 146 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9147.
- 147 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9273.
- 148 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 7279, 931v.
- 149 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9149, image RHCL_01.075_9149_00221.
- 150 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9274, image RHCL_01.075_9274_00053.
- 151 RHCL, BUB inv.nr 276.
- 152 RHCL, BHG inv.nr 720, 223.
- 153 RHCL, Indevieze Raad inv.nr 223:1583: *Johan Kaenen, borgemeesteren*.
- 154 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 7304, 32.
- 155 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 5910.
- 156 RHCL, VHG inv.nr 278.
- 157 RHCL, LHG inv.nr 348, 268.
- 158 RHCL, BHG inv.nr 719.
- 159 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2209, 6v, image RHCL_01.075_2209_0011.
- 160 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2210, 275.
- 161 RHCL, 16.0538/1 Oost/Strucht inv.nr 338.
- 162 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2729.
- 163 Omdat hij conform de vernoemingsregels de oudste is, plaats ik hem bovenaan.
- 164 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2199.
- 165 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9149, image RHCL_01.075_9149_00038.
- 166 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9149, image RHCL_01.075_9149_00064.
- 167 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9149, image RHCL_01.075_9149_00107.
- 168 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2210.
- 169 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2210, 283.
- 170 Naar onderzoek op 25 febr. 1999 te Aken verricht door L. Augustinus in: Bischöfliches Diözesanarchiv Aachen, Hs 260 met titel: *Renovatio anniversariorum celebrandorum in ecclesia Rodensi per venerabilem D. Joannem van der Maer, monasterii Rodensis conventualem*, B recto.
- 171 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9147, image RHCL_01.075_9147_0009.
- 172 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9149, image RHCL_01.075_9149_00030.
- 173 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2205, 24v, 3 okt. 1555.
- 174 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 7078, 259.
- 175 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 5946: 18 mei 1628: Kerst Kicken, onze medeschepen; 4 mei 1630: Barbara Jekermans, weduwe Kerst Kicken.
- 176 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9149, image RHCL_01.075_9149_00210.
- 177 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9153, image RHCL_01.075_9153_0062, 0063-0064 alsmede RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2729.
- 178 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9151, 62v, image RHCL_01.075_9151_00076.
- 179 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9274, image RHCL_01.075_9274_00077.
180. PATELSKI, *Limburgse Verwantschappen*, 446.
- 181 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 7316.
- 182 PATELSKI, *Limburgse Verwantschappen*, 96-99, 446. De echtelieden Bemelmans-Caldenborgh zijn voorouders van onder meer senator René van der Linden, paleontoloog Eugène Dubois (1858-1940), Nobelprijswinnaar Peter Debije (1884-1966), Gerlach Cerfontaine, senator Yvonne Timmerman-Buck, schrijfster Daphne Deckers, dirigent Enrico Delamboye, wereldkampioen Jean Bessems en archeoloog Wil Roebroeks. Zij stammen derhalve allen van Peter Kanen van Valckenborgh, waard in de Kroon te Gulpen, en stamvader van de familie.
- 183 RHCL, Notarissen Maastricht inv.nr 20.242A, 1139.
- 184 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9153, image RHCL_01.075_9153_00008-9.
- 185 De kerkregisters van Spaubeek beginnen in 1653; daarin wordt hij niet genoemd.
- 186 RHCL, BUB inv.nr 538.
- 187 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 5982, 10 februari 1631 vermelding van Augustinus [= Christianus] Caenen, in het klooster der Augustijnen met zijn moeder Anna Jekermans en haar tweede man Jan Stevens.
- 188 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2209, image RHCL_01.075_2209_0065.
- 189 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2209,17 (latere nummering); RHCL_01.075_2209_0121.
- 190 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2209, image RHCL_01.075_2209_0186.
- 191 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 2209, 176, ook RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9152.
- 192 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9274, image RHCL_01.075_9274_00085.
- 193 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9154.
- 194 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9218, 2 februari 1647.
- 195 11 juni 1655: *Alexander Caenen, borger der stad Maastricht en schepen der heerlijkheden Margraet ende Itteren, in eestoel met Magdalena Vaessen*, RHCL, BHG inv.nr 740.
- 196 RHCL, BHG inv.nr 730, 325.
- 197 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9153.
- 198 RHCL, LHG inv.nr 368, 145v.
- 199 RHCL, Notarissen Maastricht inv.nr 20.242A, 1185b Lambertus Natalis.
- 200 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9153, image RHCL_01.075_9153_00014: 18 nov. 1641: Claes Caenen en zijn huisvrouw Maria Kevers.
- 201 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9154.
- 202 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9275, RHCL_01.075_9275_00190-191.
- 203 RHCL, BHG inv.nr 128.
- 204 RHCL, Notarissen Maastricht inv.nr 20.242A, 1457a1-a.3 N. Bemelmans.
- 205 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9275, image RHCL_01.075_9275_00127-128.
- 206 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 1326.
- 207 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9274; digitaal image RHCL_01.075_9274_00146: 29 juli 1650: Paulus Jahae gehuwd met Catharina Caenen.
- 208 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9220.
- 209 Zie mijn artikel Erfenis en ergernis. De wederwaardigheden van de uitgetreden pater Christiaan Caenen en zijn zoon, in: *De Maasgouw* 136 (2017), 170-176.
- 210 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9264.
- 211 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 5949.
- 212 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9264.
- 213 RHCL, 20.242A, NA, inv.nr 1206b.1-b.2.
- 214 RHCL, 20.242A, NA, inv.nr 20.242A, 14840-e.2, eveneens RHCL, 01.075, LvO inv.nr 9264 z.d.
- 215 RHCL, 16.1139, Particulieren inv.nr 27 Christiaan en Jan Caenen.
- 216 RHCL, BHG, inv.nr 709, 351.
- 217 RHCL, LHG, inv.nr 330, 171v.
- 218 RHCL, 01.075, LvO inv. nr. 9144, 133 en 133v, image RHCL_01.075_9144_0154-0155.
- 219 RHCL, 01.075, LvO inv.nr 8803.



Rectificatie

In het vorige nummer is het onderschrift van onderstaande afbeelding op blz. 62 vergeten.



Uitsnede van een Maasschip ter hoogte van Urmond uit een kaart uit 1561. Deze kaart bevindt zich in het Euregionaal Historisch Centrum Sittard-Geleen (thans De Domeinen). Zie P. SCHULPEN, *Maashandel. Verdronken in de Maas*, in: *Canon van Limburg*, Maastricht 2009, blz. 76-79.



BOEKHANDEL & ANTIQUARIAAT
BOOM

Neerstraat 31a, 6041 KA Roermond
tel. 0475 33 46 65
boomboekhandel@freeler.nl

Geopend:
woensdag t/m zaterdag 11-17 uur

Gespecialiseerd in nieuwe en antiquarische uitgaven over Limburgse geschiedenis, te vinden in ons Kwartaalblad *Limburgensia*.



Speciale aanbieding leden Sectie Genealogie!

In de reeks *Werken* van het LGOG verscheen onlangs deel 23: *Licht op het Zonneleen Gronsveld* van de hand van Jacques van Rensch, archivaris bij het RHCL te Maastricht.

In dit 750 pagina's tellende boek verhaalt hij de geschiedenis van Gronsveld, Eckelrade, Honthem, Heugem (tot 1728) en Slenaken vanaf de elfde eeuw tot circa 1795.

Na een beschrijving van de ontginning van het 'land van Gronsveld' wordt uitgebreid aandacht besteed aan de adellijke heren die over Gronsveld regeerden. Daarna volgt een gedetailleerde beschrijving van de organisatie van bestuur, belastingheffing en recht-



spraak. Hij staat uitvoerig stil bij het ambtelijk apparaat, corruptie, familiebelangen en lokaal *petit histoire*. Vele families en individuele personen passeren de revue. Hiervoor en omdat dit boek model kan staan voor vergelijkbaar onderzoek in andere plaatsen is het een *must* voor iedere genealoog.

Voor leden van de Sectie Genealogie is dit boek verkrijgbaar voor de luttel prijs van € 25,- (afhaalprijs Bureau LGOG); per post + € 10,-.

Bestellen kan door het sturen van een e-mail naar het Bu-